

ריבונות

כתב עת מדיני / 17 / אלול תשפ"ד, ספטמבר 2024

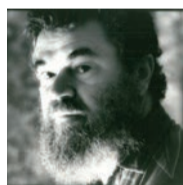
ניצחון

ריבונות

תוכן

<p>14 לאט אבל בטוח הפכה המפלגה הדמוקרטית בארצות הברית לעוינת לישראל ולמפייסת את איראן. איך זה קרה, ובעיקר - מדוע? קורלין גליק חקרה ומספרת</p> <p>16 אלוף משנה במילואים פרופ' גבי סיבני מנתח במבט על את מהלכי המלחמה על שבע זירותיה, מצביע על ליקויים וטעויות וגם על הצלחות מרשימות בשטח</p> <p>17 להססנות ולגמגום הישראלי מזה 57 שנים בנוגע ליהודה ושומרון יש תוצאות בינלאומיות רבות, אחת מהן היא ההכרעה המשפטית בהאג. עורך הדין מוריס הירש מסביר וגם נטע זרעים של תקווה</p> <p>18 דני דטן חוזר לזירה המוכרת לו היטב בניו יורק, האו"ם. שם הוא צפוי לפגוש גלי אנטישמיות שטרם הכרנו, למרות ואולי בגלל טבח 7 באוקטובר</p> <p>19 ערוותו הטורוריסטית של אונר"א נחשפה לאורך חודשי מלחמת חרבות ברזל, אך מדובר בהרבה יותר מהסתרת מחבלים ואמל"ח מתחת לבתי ספר. החוקרת נגה ארבל מסבירה</p> <p>20 האיראנים רחוקים כל כך ועם זאת שונאים כל כך. מה מביא את הממשל בטהרן להשקיע כל כך הרבה במיזם השמדתה של ישראל? אליהו יוסיאן בריאיון</p> <p>21 הגאופוליטיקאי ד"ר גי מילייר מתריע מפני המדרון החלקלק שכבר כעת נסחף בו המערב אל אנטישמיות אלימה ועוינת</p> <p>22 על הצדק ההיסטורי שבריבונות ישראל על ארץ ישראל כולה כותב הרב ליאור לביא</p> <p>23 יושבות ראש תנועת הריבונות יהודית קצובר ונדיה מטר נפרדות מהלוחמת צ'רנה מוסקוביץ' נוער הריבונות - המנהיגים העתידיים של ישראל</p>	<p>2 תוכן</p> <p>4 דיוויד פרידמן, שגריר ארצות הברית לשעבר, בריאיון משותף עם חבר הכנסת אוהד טל לרגל השקת ספרו הפורס תוכנית מדינית ריבונית סדורה ומחוץ לקופסה</p> <p>7 חבר הכנסת דן אילח, יושב ראש משותף לשדולה להחלת ריבונות בבקעת הירדן, מציג בתמציתיות עניינית את יתרונותיה של הריבונות בבקעה דווקא עכשיו</p> <p>8 יושב ראש מועצת יש"ע, ישראל גנץ, חווה את מחיר היעדר הריבונות מדי יום ביומו. פגיעה בזכויות אדם ואזרח לצד פגיעה בדמוקרטיה, ועוד לא דיברנו על הזירה המדינית</p> <p>9 יושב ראש מועצת בקעת הירדן, דוד אלחיאני, לוחם למען הריבונות, אך כשבתוכנית המאה הוצעה ריבונות למועצה בראשותו תמורת מדינה פלשתינית הוא התנגד לכך בכל תוקף</p> <p>10 אגדת ה"אפרטהייד או שתי מדינות" אינה עומדת במבחן המציאות. ביותר מ-60 מקומות ברחבי העולם ניתן לפגוש צורות שונות של ריבונות. כן, כולל במדינות שמטיפות לנו. ריאיון עם אור יששכר, 'הביטחוניסטים'</p> <p>11 טבח 7 באוקטובר חולל טלטלה בשמאל הישראלי, אך הימין טרם הציע לו חלופה מדינית. שמעון כהן קורא להתארגנות ימנית מחדשת</p> <p>12 חבר הכנסת זאב אלקין הוביל להצבעה היסטורית שהניבה תוצאות חד-משמעיות: 68 נגד מדינה פלשתינית מול 9 ח"כים ערבים</p> <p>13 חבר הכנסת משה סלומון רואה בהצבעה הגורפת נגד מדינה פלשתינית אירוע היסטורי של ממש, אמירה שמציידת כל ראש ממשלה עתידי בכוח נוסף מול הלחץ הבינלאומי</p>
--	---

לזכרו של ההיסטוריון פרופ' **רוברט וולף** ז"ל, שהשקיע ממרצו ומהונו להטמעת חזון הריבונות בציבוריות הישראלית, והיה מתומכיו הנלהבים.

לזכרו של המלחין **רוברט פורסטנטל** ז"ל, בהוקרה על תרומתו לארץ ישראל ולריבונותנו עליה.

גליון זה מוקדש

ריבונות

מועצת יש"ע

פורום ריבונות

אבי אבלו / קן אברמוביץ' / יורם אטינגר / איתי אליצור / אורי בנק / ערן ברטל / לילך וינשטוק / גיטה חזני-מלכיר / רן ישי / הרב ליאור לביא / הרב גלעד לואיס / מיכאל לובוביקוב / רותי ליברמן / נדיה מטר / רבנית שולמית מלמד / רנה מרגוליס / עו"ד נילי נאהורי / עו"ד דורון ניר-צבי / עו"ד קרן סטאל-דון / גודי פרידמן קדיש / אל"מ משה פלד / ד"ר מוטי קידר / יהודית קצובר / אברהם שבות / ליאור שורקה / שוש שילה / יואל שילה

תנועת הריבונות, מיסודה של תנועת נשים בירוק, הוקמה בשנת 2011 במטרה לקדם את חזון החלת ויישום ריבונותה של מדינת ישראל על כל מרחבי ארץ ישראל, ע"י פעילות ציבורית, חקיקתית והסברתית. לתנועה אלפי תומכים ברחבי הארץ, כמו גם תנועת-בת, נוער ריבונות, המכשירה את דור המנהיגות הבא של ישראל.

ריבונות / כתב עת מדיני

יוצא לאור ע"י תנועת הריבונות בשיתוף מועצת יש"ע

עורך ראשי וראיונות: שמעון כהן מערכת: יהודית קצובר, נדיה מטר

לתגובות: ribonut@gmail.com

פקס: 02-9309148 | פלאפון 050-5500834, 050-7161818

תנועת הריבונות ת.ד. 1269 אפרת 9044710

אתר: www.ribonut.co.il

דבר המערכת

קוראים יקרים,

בידיכם גיליון נוסף של כתב העת ריבונות, ובימים סוערים אלה, כשנה מאז טבח שמחת תורה, הדרישה לריבונות רלוונטית מתמיד.

איבדנו את הריבונות בכל רחבי הארץ משום שהותרנו ואקום ריבוני ביהודה ושומרון. הואקום הזה שידר חולשה וגמגום והזמין טרור ומלחמה. המלחמה היא למי תהיה ריבונות על הארץ הזאת, לנו או לערבים?

ארצות הברית, אירופה והאו"ם עודם מאמינים באשליה ותקום מדינה פלשתינית בלב הארץ, ישרור כאן שקט ושלווה. זאת בעוד האיראנים ושלוחיהם מבהירים במפורש את כוונותיהם ויעדיהם - השמדתה של ישראל.

לנוכח תקוותיהם של המבקשים לכלותנו, אין בידינו ברירה אלא החלטה ומימושה של ריבונות ישראל על ארץ ישראל כולה. נתייצב בעיניים פקוחות ומפוכחות מול האתגר הדמוגרפי הכרוך בהחלת ריבונות, וכלשונו של אורי אליצור ז"ל "העם היהודי ימצא לכך פתרון". בגיליון זה שבידיכם

ריאיון מקיף ובו התייחסות מפורטת של שגריר ארצות הברית בישראל לשעבר, דייוויד פרידמן, גם לאתגר זה כחלק מתוכנית מדינית שהוא משיק בימים אלה, ובין סעיפיה העיקריים החלת ריבונות ישראל על יהודה ושומרון.

קריאתה של תנועת הריבונות היא לפתוח במהלך הריבונות בבקעת הירדן. אזור זה, שבו מצוי הגבול הארוך ביותר שלנו, מחייב אחיזה ביטחונית הדוקה הרבה יותר גם לנוכח מאמצי איראן לשגר לכאן את זרועותיה ממזרח ללב יהודה ושומרון. הרוב המוחלט של בקעת הירדן הוא אדמות מדינה, והאתגר הדמוגרפי כמעט אינו קיים בה. בנוסף לכך זוכה אזור זה להסכמה לאומית רחבה הכוללת גם מנהיגי שמאל מובהקים מהעבר ומהווה.

ריבונות בבקעת הירדן תאפשר השקעה ישראלית רחבה בתשתיות ובמגורים, תביא לאזור יהודים רבים ותהווה אמיצה לאומית ציונית ראשונה במעלה: עם ישראל כאן לתמיד, כי זו ארצנו.

בגיליון שבידיכם תמצאו גם ראיונות ומאמרים על חשיבות הריבונות ועל בקעת הירדן בפרט. כמו כן מאמרים על מצבה האסטרטגי של ישראל בעת

הזאת, עת מלחמה, בהאג, באו"ם, מול אונר"א, מול גל האנטישמיות, ומכולם עולה מסקנה אחת: מה שחשוב הוא מה שיעשו היהודים!

החלת הריבונות תשנה את הכללים גם בזירה המדינית. מאז מלחמת ששת הימים חוינו רצף ויתורים ונסיגות רוויי כאב - סיני וימית, גוש קטיף וצפון השומרון. כצפוי וכפי שהזכרנו רבות בקולות ניחרים, הוויתורים לא הביאו לרגיעה אלא להפך, הם הגדילו את תיאבון האויב לתבוע ולדרוש עוד ועוד. החלת ריבונות על בקעת הירדן תחילה תיחשב ל-game changer ולניצחון. מהלך שכזה ירתיע ויהווה בריח מרכזי נוסף הקובע שארץ ישראל שלנו ולא נותר עליה.

אין ספק בכך שהטיית ספינת המדיניות הישראלית מתפיסת הנסיגות לתפיסת מדיניות לאומית גאה ואמיצה היא תהליך ארוך הכרוך בעשייה חינוכית שורשית, ולשם כך פועלים עימנו במרץ ובכוון נעורים רענן פעילי נוער הריבונות בכל רחבי הארץ.

בשנה זו ספגנו מכה קשה וכואבת, אך עם ישראל קם בגבורה להכות באויב והוא עדיין מכה. יחד עם

המכה הקשה גם חלה התפכחות בעם. העם מבין היום היטב מה מטרת האויב. כאן המקום לברך את אלה מחברי האופוזיציה שמבינים את גודל השעה, מגלים אחריות לאומית ומגבים את מהלכיה ההתקפיים של הממשלה.

אנו קוראים לממשלה: אזור אומץ, עשו צעד היסטורי. החילו ריבונות על בקעת הירדן, ובכך תתחיל ישראל בהשבת כוח ההרתעה והמשילות. ולכם, קוראים יקרים, נאמר: קראו ריבונות, דברו ריבונות, הפיצו ריבונות, הצטרפו לתנועת הריבונות והיו שותפים למהלך ההיסטורי של חזרת עם ישראל לרוחו הציונית ולעוצמתו המדינית.

בעת כתיבת שורות אלו נודע על הסתלקותה של חברתנו הלוחמת צ'רנה מוסקוביץ' ז"ל. דברים לזכרה מופיעים גם הם בגיליון זה.

לקראת השנה החדשה אנו תפילה לניצחון ישראל על אויביו ולהחזרת אחינו החטופים מתוך עוצמה וגבורה.

בברכת שנה טובה, תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה,

מערכת ריבונות

ריבונות

גיליון זה יוצא לאור מתוך תפילה לצור ישראל וגואלו שיזכנו בניצחון ישראל, בהשבת חטופינו מיד צר, בשלום חיילינו, בחזרת תושבי הצפון והדרום לבתיהם, באחדות העם ובריבונות ישראל.

ריבונות

יום רביעי | ט' תמוז תשפ"ג | 28.6.2023
יום השקת שדולת ריבונות ישראל על בקעת הירדן

אמנת בקעת הירדן

בקעת הירדן, הבריח המזרחי של ארץ ישראל, היא כבור הארץ בה פסעו אבותינו תחילה עם שובם לארצם.

בקעת הירדן היא חגורת הביטחון חומתה המזרחית של מדינת ישראל הניצבת איתן מול צר ואויב.

בבקעת הירדן ניטעה ההתיישבות הישראלית המתחדשת תוך הקרבת גוף ונפש.

לפיכך, אנו, החתומים כאן, מצטרפים לשדולה שתפעל להגשמת חזון החלת ריבונות ישראל על בקעת הירדן תחילה, להביא לשגשוגה החקלאי, ההתיישבותי והביטחוני של הבקעה, ובכך להוסיף נדבך נוסף בהגשמת ניסופי הדורות לשיבת ריבונות ישראל בציון.

חברי הכנסת כבר חתמו. עכשיו אתם!

השמיעו גם אתם את קולכם וצרפו את חתימתכם לחתימות חברי שדולת הריבונות על בקעת הירדן.

לחתימה נא סרקו את הברקוד

"העולם יכבד את ישראל כשהיא תכבד את עצמה"

שגריר ארצות הברית בישראל לשעבר, דיוויד פרידמן, מניח על השולחן האזורי תוכנית מדינית מחוץ לקופסה, הכוללת ריבונות ישראלית על שטחי ארץ ישראל כולה ומתוך כך אחריות ריבונית שתוביל ליציבות, רווחה וביטחון לכל עמי האזור. הריאיון נערך בהשתתפות חבר הכנסת אוהד טל התומך בתוכניתו של השגריר פרידמן

השגריר דיוויד פרידמן

צילום: מייקל קץ

לא לישראלים ולא לפלשתינאים. התוכנית של השגריר פרידמן אומרת: בואו ננסה לדאוג לאנשים עצמם. נשים את האידאולוגיות לרגע אחד בצד, בואו נראה איך אנחנו מביאים פתרון אמיתי לאנשים בשטח."

"וכשרוצים לדאוג לאנשים בשטח בוחנים את המציאות. היום יש בישראל מיעוט ערבי מוסלמי ומיעוטים נוספים, ואם תשאל אותם אם הם מעדיפים חיים בכלל מדינה ערבית במזרח התיכון או בישראל התשובה שלהם תהיה ברורה. הם רוצים לחיות תחת השליטה הישראלית. החיים שלהם הרבה יותר טובים, הם זוכים לשירותי חינוך טובים יותר, לשירותי בריאות טובים יותר, לשירותי רווחה טובים יותר, ובסופו של דבר אין טרור שיוצא מערים בשליטה ישראלית כי השליטה יוצרת מציאות של חיים טובים, של ביטחון, של שגשוג, של רווחה. עכשיו בואו נראה איך אנחנו לוקחים את המודל הזה ומשכפלים אותו. זו בעצם התוכנית, וכמו שהשגריר פרידמן אומר החלת ריבונות ישראלית היא חלק מהביטוי של לקיחת אחריות ישראלית על החיים של כולם." טל רואה בחזונו של פרידמן חזון מפוכח וריאלי על אף האתגרים המורכבים הכרוכים בו. "נצטרך לחשוב איך אנחנו מתייחסים למי שרוצה להילחם בנו. לא נוכל לאפשר לו כמובן ליהנות מהחיים הטובים של מדינת ישראל. מי שרוצה לעזוב, יוכל לעזוב, מי שרוצה להישאר, לחיות כאן, תחת ההכרה שזאת מדינה יהודית מוזמן להישאר ולחיות כאן חיים טובים הרבה יותר מהחיים שהציעה כל תוכנית אחרת בשלושים השנים האחרונות."

"בפנינו חזון שיוצר הזדמנות אחרת, חדשה לחלוטין, וטובה לכולם, גם לערבים הפלשתינאים, גם לישראלים, ואפילו לכל המזרח התיכון. זו תוכנית שבאמת תביא לשקט, ביטחון ויציבות, ומדינות רבות יוכלו לפנות משאבים ולעסוק בכלכלה ובבניית עתיד אזורי טוב יותר בלי לשוב בכל שנה או שנתיים לקונפליקט הישראלי-פלשתיני. לצאת מהלופ הבלתי פתור הזה."

לדבר עם העם, לא עם ההנהגה העריצה והמושחתת

לשאלתנו אם קיים פרטנר ערבי לשיח

עם מי שרווחת הפלשתינים חשובה לו, כמו גם מי שמעסיקות אותו זכויות אדם או ביטחון לאומי. "זה משהו שיכול באמת לפנות לאנשים במגוון רחב של תחומי עניין, וחשוב מאוד שזה יוצג בצורה כזאת, ולא רק כעניינו של מיעוט קטן של אוכלוסייה שרוצה לתפוס שטח על חשבון מישהו אחר."

חבר הכנסת אוהד טל מקשיב לדברים ובוחר להדגיש את ייחודם לעומת השיח המדיני

פרידמן: מדובר בתוכנית שמוציאה מהדיון את ההנהגה הפלשתינית ומדברת אל ערביי יהודה ושומרון עצמם. לעם הפלשתיני אין אמון בהנהגתו. הוא רואה איך כל הכסף שמושקע בהם מגיע לכיסי המנהיגים. ילדיו של איסמעיל הנייה עכשיו רבים על מיליארדי דולרים של ירושה, אלמנתו של ערפאת עושה קניות בשאנז אליזה

שהתחולל כאן עד כה: "מה שהשגריר פרידמן מציע כאן זו חשיבה אחרת ממה שהתרגלנו לחשוב, בוודאי בשלושים השנים האחרונות. הרבה גורמים, גם גורמים בינלאומיים, שניסו לפתור את הקונפליקט, ניסו לקחת את השטח, לחלק אותו לשניים ולראות אם אפשר ליצור מציאות של חיים משותפים עם גבולות. השיטה הזאת, עד היום, לא הצליחה להביא לא שלום, לא לשגשוג, לא לביטחון, לא לרווחה,

שתענה על כל שאלות האיך שנוגעות לשליטה הישראלית על שני מיליון ערבים, איך תתבצע ההפרדה בין מי שירצו לחיות איתה בשלום ובין מי שירצו להמשיך בדרך הטרור, איך תתקצב לקיחת האחריות על עוד שני מיליון בני אדם. כל זה כרוך בהרחבת הסכמי אברהם. יש לשכנע את ערב הסעודית, את האמירויות ומדינות אחרות שזה הפתרון הטוב ביותר לאזור ואפילו לפלשתינים עצמם", אומר פרידמן ומדגיש כי תהיה חובה להקים מבנה שלטוני שיבטיח את הישגותה של מדינה יהודית, "ושלא יהיה סיכון שהגדלת האוכלוסייה הלא יהודית תגרום למדינה לקבל החלטות שלא מתאימות להיותה מדינה יהודית. זה כולל לא מעט צעדים שכתבתי עליהם בספר באריכות. אני מנסה להתמודד עם כל הסוגיות הללו."

הימין והשמאל יכולים להתלכד תחת תוכנית מדינית אחת

פרידמן מביע תקווה שיעלה בידו לשכנע שהתוכנית שהוא מניח על השולחן יכולה ללכד תחתיה את מי שריבונות ישראלית חשובה לו

אוהד טל: נצטרך לחשוב איך אנחנו מתייחסים למי שרוצה להילחם בנו. לא נוכל לאפשר לו כמובן ליהנות מהחיים הטובים של מדינת ישראל. מי שרוצה לעזוב, יוכל לעזוב, מי שרוצה להישאר, לחיות כאן, תחת ההכרה שזאת מדינה יהודית מוזמן להישאר ולחיות כאן חיים טובים

בימים אלה מושק ומופץ ספרו של שגריר ארצות הברית לשעבר דיוויד פרידמן One Jewish State, ובו הוא פורס משהו מדינית סדורה המבקשת לשנות את הגישה והתפיסה על פי המוטו הקובע כי שלטון ישראל על השטח כולו אינו רק תואם את הזכות ההיסטורית-מקראית של ישראל על ארצו, אלא יהיה טוב לכל הגורמים שמסביב, יהודים וערבים.

את ניסיונו עתיר השנים בשדה המדיניות, ניסיון שתרם רבות לצעדים מכריעים כמו העלאת השגרירות האמריקאית לירושלים וההכרה של ארצות הברית ברמת הגולן כשטח ריבוני ישראלי, אסף פרידמן לכ-250 עמודי הספר המתמודד עם מכלול סוגיות מדיניות, ביטחוניות, אזרחיות וכלכליות. פרידמן מודע היטב לאתגרים הרב-זירתיים הכרוכים בתוכנית מדינית שכזאת. קיימנו על כך שיחה משולשת איתו ועם חבר הכנסת אוהד טל, ממובילי תוכניתו של טראמפ בזירה הפוליטית הישראלית.

בראשית הדברים מתמצת השגריר פרידמן את עיקרי תוכניתו הרואה בהחלת ריבונות חלק מהדרך המובילה אל מטרת היעד המדינית והיא "להשיג שני דברים. הראשון הוא יציבות, ביטחון, רווחה ושגשוג למדינת ישראל. השני הוא להיות נאמנים לרצון האל בכל הנוגע לאופן שבו על העם היהודי להחזיק בארץ ישראל. אבל הדברים האלה מושגים דרך ריבונות, אבל התוכנית במקורה לא נועדה להשגת ריבונות". את הדרך אל היעד שהציב לעצמו פורט פרידמן לכמה שלבים. "זה לא יכול לקרות בן לילה. הדבר החשוב ביותר הוא שבישראל יהיה קונצנזוס משמעותי שסבור שזה הדבר הנכון למדינת ישראל. אני לא מצפה למאה אחוזי הסכמה, אבל בהחלט נדרשת החלטה שרואה בצעד הזה כצעד הנכון לישראל לאחר תהליך מחושב ועמוק ודיון רציני בכך". פרידמן נזהר ומציין בחשש שאין לו כוונה לפגוע במישהו, אבל הדיון במהלך שכזה צריך להיעשות באופן שונה מהחיפזון שבו ניסו לקדם את הרפורמה המשפטית, שקודמה "על ידי רוב קטן שיצר הרבה מחלוקות. הנושא הזה הוא הרבה יותר גדול, ואם זה יתקדם, זה חייב להתקדם בתמיכת רוב משמעותי של העם בישראל."

"השלב השני הוא הכנת תוכנית אמיתית

ח"כ אוהד טל, הציונות הדתית

על דינו. אני לא רוצה שהילדים שלי יצטרכו לסכן את חייהם. אמרתי: 'אוקיי, אני מבין. אתה מאמין באלוקים?'. הוא אומר: 'אני לא יודע. אתה יודע, ההורים שלי עברו את השואה כך שיש לי בעיות עם אלוקים'. אמרתי לו: 'אני מבין. אז הרשה לי לשאול אותך שאלה. בוא נבחר מקום במקום לדבר בצורה היפותטית. אתה יודע מה קרה בשילה?' כשהוא אמר שלא, אמרתי לו שאספר לו וסיפרתי לו על עם ישראל שיצא ממצרים, על יהושע שהעביר

כמו לבנון וסוריה זה נמוך יותר. בישראל הנתון הוא בערך פי 11, וכאן מוצע לפלשתינים להיות חלק מהשגשוג הישראלי. זו הדרך היחידה שבה נוכל לעשות דה-רדיקליזציה של העם הפלשתיני".

חבר הכנסת טל מוסיף ומחזק את דבריו של פרידמן וקובע כי בתוכנית יש "יתרון עצום לאדם הפלשתיני הפרטי. הוא ישפר את איכות חייו, רמת הבריאות שלו תשתפר, הכלכלה שלו תשתפר, החינוך שלו ישתפר. העתיד לילדים שלו יהיה הרבה יותר טוב. נכון שההנהגה הפלשתינית לא תינהגה מזה, אבל המחשבה על כך נובעת מהחסימה שיש בתפיסה שלנו. התרגלנו לחשוב בשיטה של פעם, מחשבה על כן או לא הסכם ואיך הופכים את ההנהגה הפלשתינית המושחתת לעשירה יותר. הם אומנם לא יינהגו מזה, אבל חיי האדם הפרטי ישתפרו".

לשכפל את השיחה התלאניבית לכל הארץ

"נחשב רגע מה קרה לאזרח הפלשתיני בשלושים שנות אוסלו, האם חייו הוטבו? הוא הרי סובל גם מהטרור של החמאס והג'יהאד האסלאמי ומסבבים בלתי פוסקים של לחימה וגם מהשחיתות של הרשות הפלשתינית. לכן אם רוצים לדאוג לאנשים עצמם, החזון של השגריר פרידמן הוא הדרך טובה ביותר להבטיח חיים טובים יותר לכולם. המציאות הנוכחית לא טובה לאף אחד", אומר טל.

הפצת הרעיון של השגריר פרידמן תזדקק ללא מעט במוות ולא מדובר רק בכנסת. "צריך להיות דיון לאומי שבו אנחנו חושבים על איך זה מוצג", הוא אומר, ומספר סיפור קטן על מפגש עסקי שהיה לו עם איש הייטק תל"א אביבי מבריק ומצליח באחד מגורדי השחקים של העיר. "דיברנו קצת על עסקים ואז גם על פוליטיקה. שאלתי אותו: 'מה דעתך על יהודה ושומרון?' והוא אומר לי: 'תראה, אתה יודע, לא הייתי שם מאז שהייתי בצבא. אני לא רוצה לשלוט על אנשים שלא רוצים להיות נשלטים

בעבר ולא למחזר אותן, וכאן יש הזדמנות לעשות זאת".

"הציבור רוצה לשמוע בשורות חדשות, דרכים אחרות לצאת רגע מהקופסה, והתוכנית הזאת מאפשרת את הדבר הזה, אבל צריך גם להודות ביושר שמדובר באתגר. אפילו בתוך הציבור הימני התרגלנו לחשוב על פי שיטת אוסלו, ולכן קשה לנו רגע לשמוע את הרעיון של השגריר פרידמן, למרות שהוא פשוט, הגיוני וחכם מכל בחינה אפשרית. אז קדימה, בואו נדחוף את זה. צריך להתחיל להתרגל לשמוע רעיונות כאלה".

השגריר פרידמן הזכיר תוך כדי דבריו את התמיכה הצפויה במהלך מכיוונו של ממשל רפובליקני. האם תמיכה כזאת של הממשל הרפובליקני בטוחה על אף שתוכניתו אינה נראית עסקית כפי שהייתה בשעתו תוכנית המאה? פרידמן אינו מקבל את ההגדרה של תוכניתו כתוכנית ש"אינה עסקית", גם אם היא אינה כוללת קבלת אחוזי שטח, דגל, ממשל ומדינה ערבית.

"המודל הוא הערבים הישראלים שגרים בתוך הקו הירוק. הם משתתפים בכלכלה הישראלית, במערכת החינוך, בבעלות על בתים ועוד. במובנים מסוימים הערבים הנוצרים בישראל מצליחים יותר מכולם, כולל היהודים. אז המטרה תהיה לשים בצד את סוגיית זכות ההצבעה בבחירות הארציות, כי זה מסובך, גם אם אפשר להקדיש לזה זמן, והרעיון הוא להעלות את רמת החיים של ערביי יהודה ושומרון לרמה של הערבים הישראלים שגרים בתוך הקו הירוק. המשמעות היא שהם יקבלו הרבה. הם יקבלו תשתיות, חינוך, בתי חולים, כבישים, השקעות של מיליארדים גם מהשותפים שלנו במפרץ ובאמריקה. כעת אמריקה נותנת חצי מיליארד דולר לאונר"א שהורג יהודים. הם נותנים כסף לדברים הכי גרועים. כלומר, יש כאן הזדמנות להפנות את הכסף האמריקאי, הסעודי והמפרצי לכיוון הנכון".

"יש כאן גזר יחד עם מקל. אם הם רוצים לבצע מעשי טרור, ישראל צריכה להילחם בהם ללא רחמים. אבל לפחות האנשים ישאלו שם: על מה בעצם אנחנו נלחמים? אנחנו יכולים לקבל בתי ספר טובים יותר, בתי חולים טובים יותר, לבנות יותר, לעשות יותר עסקים. התוצר לנפש הכי גבוה במדינות שמקיפות את ישראל הוא בסביבות 4,000-5,000 דולר, ובמקומות

כזה, אחרי שלאורך שנים ראינו שגם הצעות המיטיבות עם רווחת הערבים נדחו, משיב פרידמן ומדגיש כי מדובר בתוכנית שמוציאה מהדיון את ההנהגה הפלשתינית ומדברת אל ערביי יהודה ושומרון עצמם. "לעם הפלשתיני אין אמון בהנהגתו. הוא רואה איך כל הכסף שמושקע בהם מגיע לכיסי המנהיגים. ילדיו של איסמעיל הנייה עכשיו רבים על מיליארדי דולרים של ירושה, אלמנתו של ערפאת עושה קניות בשאנו אליזה. פרט לכך, התוכנית אינה הסכם, חוזה או משא ומתן. כל אלה התבררו כבזבז זמן".

"לא צריך לשאול את הפלשתינים אם הם מתכוונים לוותר על משהו שההנהגה שלהם מבטיחה להם כבר יותר מחמישים שנה. לא צריך לקיים דיון שכזה. מה שאתם צריכים לעשות זה לבוא ולהגיד: אנחנו מחילים את הריבונות שלנו תחת התנאים האלה, והנה ההזדמנויות הזמינות לפלשתינים. אני מאמין שהם יקבלו את זה, אבל לא בצורה פורמלית.

פרידמן: לא צריך לשאול את הפלשתינים. מה שאתם צריכים לעשות זה לבוא ולהגיד: אנחנו מחילים את הריבונות שלנו תחת התנאים האלה, והנה ההזדמנויות הזמינות לפלשתינים

הם לא יצטרכו לחתום על חוזה כלשהו כי זה לא יהיה הסכם, אבל תיווצר מציאות חדשה. הם הרי מעולם לא חיו תחת סמכותם שלהם. הם רוב בירדן, וכבר עשרות שנים הם לא הפגינו נגד המציאות הזאת. הם מראים יכולת לקבל חיים תחת ריבונות של מדינה אחרת ואני חושב שהם יעשו את זה גם כאן, אבל אני לא הייתי מבזבז זמן במשא ומתן. זה לא נחוץ".

ומה צפויה להיות תגובת העולם למהלך שכזה?

"זה תלוי בכמה דברים. הדבר הראשון והחשוב ביותר הוא שמדינת ישראל תחליט על הריבונות, והדבר השני הוא שיהיה מדובר בהחלטה רצינית ולא על חודו של המנדט ה-61. כשזה יקרה, כשישראל תכבד את עצמה, גם העולם יכבד אותה. העיקר שזה יבוצע בקונצנזוס רחב. אחר כך ארצות הברית, עם ממשל רפובליקני, תתמוך בזה מתוך הבנת המהלך כולו. נצטרך לפעול מול הסעודים ומדינות המפרץ, ויש בהחלט אפשרות שהם יסכימו כאשר יהיה ברור שהתוכנית תשנה לטובה את חיי הפלשתינים. לגבי אירופה לא בטוח מה יהיה שם, אבל אני סבור שבתוך חמש עד עשר שנים העניין יישכח והעולם יתפנה לעסוק בבעיות אחרות".

בנקודה זו מבקש חבר הכנסת אוהד טל להוסיף תזכורת מהמשפט המפורסם "לא חשוב מה יאמרו הגויים, חשוב מה יעשו היהודים": "בהקשר הזה אנחנו כחברה ישראלית לאחר ה-7 באוקטובר חייבים לשאול את עצמנו מה קרה כאן ב-76 השנים האחרונות ובי-30 השנים האחרונות, ואיך נוכל ללמוד מהטעויות שעשינו

פרידמן מדגיש שהתוכנית הזאת היא לא של ימין ולא של שמאל, וזו נקודה חשובה מאוד.

אותם את הירדן, על שבע השנים בגלגל ועל ההגעה לשילה, שם היו בני ישראל 369 שנים. שילה היא ירושלים של ישראל לפני שהייתה ירושלים. לשם הגיעו כל השבטים ושם הם קיבלו את הנחלות, שם שמואל הנביא נולד, שם חנה לימדה את העולם איך להתפלל. הוא שאל אותי מה הכוונה, וסיפרתי לו שהיא התפללה והכהן הגדול חשב שהיא שיכורה, ואחרי הכול אמרתי לו: 'תראה, זה מקום חשוב. עכשיו, מה אתה רוצה לעשות? אתה רוצה לשמור את זה, או אתה רוצה למסור את זה? אם תמסור את זה למדינה פלשתינית, זה ייהרס. הפלשתינים רוצים להרוס כל קשר בין העם היהודי לארץ המקראית שלהם. אז מה אתה רוצה לעשות?'. הוא ענה: 'אנחנו חייבים לשמור את זה'. אמרתי לו: 'כן, אבל אתה אתאיסט'. והוא שאל: 'אז מה?

ציטוטים מתוך ספרו של השגריר פרידמן

היהודים נקראים יהודים משום שהם באים מיהודה, חלק מהממלכה שנשלטה על ידי דוד המלך ושלמה המלך. הרעיון שיהודה לא תהיה חלק מהמדינה היהודית, מדינת ישראל, כפי שדורשים הפלסטינים וכמעט כל העולם, אינו מתקבל על הדעת ומהווה חלק ממטרה גדולה יותר לנתק את העם היהודי ממולדתו התנ"כית. כיהודי שומר מצוות, ובמיוחד מאז הטבח של חמאס ב-7 באוקטובר 2023, אני מרגיש כאילו אלוקים קורא אלינו ומזהיר: כמה פעמים עוד אני צריך לשכנע אתכם שלא לוותר על הארץ שנתתי לכם לנצח נצחים?

מדינת ישראל היא אומה ריבונית. עם זאת, ריבונותה של ישראל על חלקים ממולדתה התנ"כית מאוימת על ידי רבים ברחבי העולם ואפילו על ידי חלקים מתוך ישראל עצמה. עם זאת, ישראל לעולם לא תוכל להיות מדינה יהודית במלוא מובן המילה בלי ריבונות על הטריטוריה שהופכת אותה ליהודית. כמדינה ריבונית, רק ישראל יכולה להביא את הנושא הקריטי הזה לסיומו.

הימין הישראלי, שכולל בתוכו כמה פטריוטים מדהימים, מעולם לא הצליח לנסח חזון מלא לאזור. רובם תמכו בריבונות על ההתנחלויות היהודיות הנמצאות במה שמכונה "שטח C" מאז הסכמי אוסלו האסוניים. אף אחד מהם לא הציע פתרון לשטח A ו-B, השטחים שאוסלו הציב כמעט בשליטה פלסטינית מוחלטת. אך אם נבודד את שטח C לישראל, ונשאיר את שטח A ו-B לדאוג לעצמם, בסופו של דבר ייפכו השטחים הללו לעזה - אזורי עימות מבודדים של פלסטינים וזעמים שבוודאי ירחיבו את רשת הטרור הקיימת שלהם. דמיינו שכפול של עזה ממש במרכז ישראל.

המטרה הקריטית של ישראל היא לא להחליף סיכון ביטחוני בסיכון דמוגרפי. ישראל פשוט לא יכולה לקלוט עוד שני מיליון אזרחים, במיוחד כעת כשהם מביעים רצון להשמיד אותה. זכרו, בסופו של דבר, ישראל חייבת תמיד להיות המדינה היהודית

האחת והיחידה! התשובה משתלבת בתוך שני חוקי היסוד העיקריים של ישראל: כבוד האדם ומדינת הלאום. פלסטינים החיים תחת ריבונות ישראלית חייבים לקבל את זכויות האדם שלהם המוגנות בחוק, אך הם אינם יכולים לפגוע בזכויות ההגדרה העצמית הלאומית של העם היהודי. המשמעות היא שבעודם חיים תחת ריבונות ישראלית, הם לא יוכלו לממש זכות הצבעה לאומית שתשנה את אופייה היהודי של ישראל. אך תהיה להם זכות בחירה מקומית כדי לקבוע את השליטה על רוב ההיבטים של חייהם. יש כאלה שמתוך רפלקס יקראו לזה אפרטהייד. כל מה שזה אומר הוא שהם לא מבינים מהו אפרטהייד. בדרום אפריקה, הממשלה הלבנה המיעוטית הכריחה את השחורים לצאת מבתיהם ל"בנטוסטנים" עם תנאי מחיה ירודים. כאן, פלסטינים ביהודה ושומרון יקבלו בעלות חוקית על בתיהם, ויחיו בביטחון שהם וצאצאיהם יהיו תושבים קבועים בארץ ישראל ורמת החיים שלהם תשתפר באופן דרמטי.

ארצות הברית אינה מדינת אפרטהייד. ובכל זאת פוארטו ריקו הוא שטח בבעלות ארצות הברית שאוכלוסייתו אינה מצביעה בבחירות הלאומיות שלנו. זה עובד שם, וזה יכול לעבוד כאן. התנ"ך מספק את האיוון הנכון: תושב קבע. קבוצה של אנשים, שמסיבות היסטוריות או בנסיבות אחרות אינם יכולים להיות חברים מלאים בחברה ולהצביע בבחירות. אך זכויות האדם שלהם, כבודם וזכותם לחיות בשלום ובביטחון חייבים להיות חובה מקודשת של האומה היהודית. כמעט לכל אומה על פני כדור הארץ יש משהו דומה לזה.

בממשל טראמפ עבדנו שנים ביצירת חזון לשלום שקיוונו שיתקבל על ידי הישראלים והפלסטינים כאחד. הוא נקרא פתרון "ריאלי" לשתי מדינות. הפלסטינים היו מקבלים "מדינה" במובן המילולי, אבל למדינה הזו לא היו הרבה מאפייני ריבונות. [...] הגבולות המוצעים של "מדינה" פלסטינית זו היו כוללים את כל שטחי A ו-B וכחצי משטח C ביהודה ושומרון. כל ההתנחלויות היהודיות היו נכנסות לתוך ישראל, והישובים הפלסטיניים שלא היו מחוברים זה לזה היו מתחברים עם גשרים ומנהרות. [...]

התלבטתי על התוכנית הזו בגלל האפשרות שהיא תיצור מדינה פלסטינית נומינלית, אפילו עם כל ההגבלות. קיבלתי התנגדויות רבות גם מהקהילות הנוצריות והיהודיות הדתיות. למרות שהתוכנית הזו הציעה הרבה יותר שטח בתוך יהודה ושומרון מאי פעם למדינת ישראל - כולל כל התנחלויות היהודיות לתוך ישראל - הרעיון של מדינה פלסטינים, לא משנה איך הוא הוצג, היה מנוגד לאמונתם הדתית. במבט לאחור, הם צדקו. התוכנית הייתה משאירה מקומות כמו קבר יוסף והר עיבל, מקום קבר יהושע, תחת אוטונומיה פלסטינית, והיא הייתה יוצרת תקדים למדינה ריבונית שהפלסטינים היו מנצלים עם ממשלות יותר שמאלניות.

הדרך ארוכה הטווח לעזה חייבת להיות זהה לזו של יהודה ושומרון. זו אדמת אלוקים שניתנה לעם היהודי. מאז שישראל פינתה את כל עשרים ואחת ההתנחלויות שלה מרצועת עזה בשנת 2005, האדמה נותרה בשיממונה, היא זוהמה במנהרות טרור ובמעשים נתעבים ומרושעים, והיא היוותה מקור לרצח ופשעים חמורים נוספים. אין לישראל ברירה אחרת אלא לתבוע מחדש את שטחיה התנ"כיים ולחזור יום אחד לרצועת עזה באופן שיביא שלום, ולא סבל נוסף.

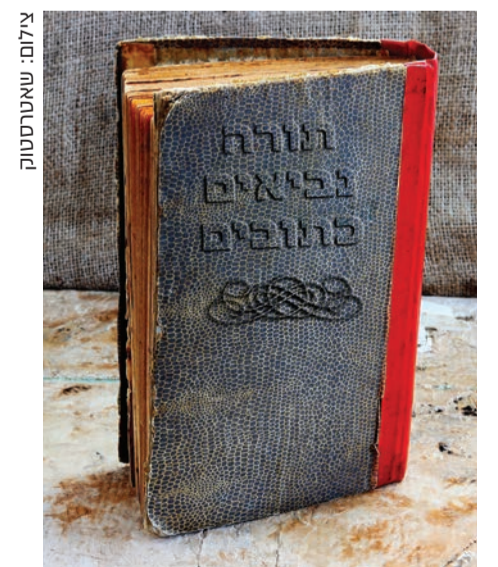
תורגם מהמקור לעברית ע"י תנועת הריבונות

לא אכפת לי. לא אכפת לי מי כתב את התנ"ך. לא אכפת לי אם זה נכתב על ידי אלוקים. לא אכפת לי אם זה נכתב על ידי מישהו, או אם זה נכתב על ידי עשרה אנשים. לא אכפת לי. אבל זה הספר שלנו. זה הספר שהחזיק אותנו כעם. אנחנו כאן כבר 3,000 שנה. אף אחד אחר מאותם עמים לא כאן. הכול בזכות התנ"ך. זה ההיסטוריה שלנו, כך הוא אמר. סיפורי התנ"ך הם מי שאנחנו, בדיוק כמו שאמריקה לא תמסור את אנדרטת וושינגטון או את פסל החירות".

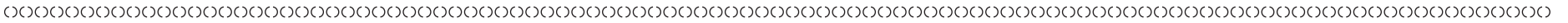
"דיון כזה כמו שהיה לי עם אותו בחור צריך להיערך כל יום, אלף פעמים ביום, בכל מקום בישראל. הישראלים עסוקים בדאגה מאיראן ומחזבאללה, אבל הם צריכים לקחת צעד אחורה ופשוט להרהר בתמונה הגדולה. אם נעשה את זה בצורה מכוונת, בלי לנסות לדחוף ולהכריח אף אחד, אלא עם כבוד, חינוך, אהבת אדם ואהבה למדינה, אפשר יהיה להזיז את עם ישראל לכיוון חיובי מאוד".

אוהד טל משוכנע שהעת הזאת, דווקא אחרי טראומת ה-7 באוקטובר, מוכשרת להקשבה לרעיונות אחרים כדוגמת אלו של פרידמן. "המשבר הגדול של כולנו הוא הזדמנות אדירה לבניית עתיד טוב יותר, ליצירת שינוי. ראינו איך בכפר עזה על כל דלתות הבתים השרופים יש דגלים ושלטים של שלום עכשיו. מדובר באנשים שהם השפיץ של פירמידת השמאל, הם שלקחו את ערביי עזה לבתי חולים בישראל לאורך שנים, הם שהובילו קמפינים גדולים למען השלום והעסיקו את העזתים בבתיים, וכאשר נכנסו אותם ערביי עזה לרצועה בקיבוצים הם קראו להם 'מתנחלים'. אחרי הטבח שמענו רבים במחנה השמאל שמדברים בלשון תקיפה ביותר כלפי עזה והעזתים. כל כך הרבה אנשים במחנה השמאל אומרים מספיק".

פרידמן מוסיף הערה משלו ומבקש להדגיש ש"התוכנית הזאת היא לא של ימין ולא של שמאל, וזו נקודה חשובה מאוד. מישהו מהשמאל אמר לי: אני לא רוצה לשלוט על הפלשתינים. אמרתי: תקשיב, ידידי, אתה כבר שולט. אתה שולח חיילים לג'נין, לרמאללה, לטולכרם. אתה שם. לא היית רוצה להיות שם לפחות עם הזדמנות לשינוי? אם תיכנס לשם ויראו שבעזרת מיליארד דולר או שני מיליארד דולר שייגיעו מסעודיה אתה בונה בית חולים, סולל כביש ומקים בית ספר, יהיה ברור שלפחות עכשיו אתה נמצא שם עם ההזדמנות להפחית את המתחים ולא להחמיר אותם".

צילום: שאטרסטוק

צילום: דוברות

ח"כ דן אילוז, ליכוד, יו"ר שדולת ריבונות ישראל על בקעת הירדן

תמונת ניצחון: החלת ריבונות בבקעת הירדן

חבר הכנסת דן אילוז (ליכוד), יושב ראש
משותף לשדולה להחלת ריבונות בבקעת הירדן

**ההיסטוריה הוכיחה שהעולם
לומד לכבד עוצמה ועמידה
על עקרונות. גם אם יש מחיר
דיפלומטי בטווח הקצר - בטווח
הארוך ברור שהדרך להשיג
הישגים בינלאומיים היא לשדר
עוצמה בלתי מתפשרת**

ראשון במעלה לביטחונה של מדינת ישראל. הבקעה משמשת כגבול הפיזי המזרחי שלנו עם ירדן, ובימים אלה אנו עדים להגברת ההברחות מאיראן דרך עיראק וירדן אל עבר יהודה ושומרון.

אף על פי שיש לנו שיתוף פעולה עם הירדנים - הם אינם יכולים לעשות את העבודה במקומנו. עלינו לקחת אחריות מלאה על הביטחון שלנו, ולהגביר את הנוכחות הישראלית בבקעה, ולא לסמוך על אף אחד אחר. הדרך לעשות זאת היא באמצעות החלת ריבונות והרחבת ההתיישבות באזור.

הפוטנציאל האדיר של בקעת הירדן

לבקעת הירדן יש פוטנציאל עצום. פרט לחשיבותה האסטרטגית, היא יכולה להפוך לאחת הנקודות המשגשגות ביותר של מדינת ישראל. החלת הריבונות תאפשר לנו לפתח את האזור בתחומי החקלאות, התיירות וההתיישבות. הבקעה יכולה לשמש כעורף חקלאי חיוני, עם יכולת לייצר תוצרת חקלאית איכותית שמספקת תעסוקה ואיכות חיים לתושבים. כמו כן, אזור זה יכול להפוך למוקד תיירותי שמזמין מטיילים מכל העולם לבוא ולחזות בהיסטוריה היהודית ואף הנוצרית קורמת עור וגידים.

היחסים הבינלאומיים: לא להתרגש מההתנגדות

כמו בכל צעד משמעותי שישראל מבקשת לעשות, גם כאן נשמעים קולות בעולם נגד החלת הריבונות בבקעת הירדן, כפי שנשמעו גם כשישראל החילה את ריבונותה בירושלים וברמת הגולן. אולם, ההיסטוריה הוכיחה שהעולם לומד לכבד עוצמה ועמידה על עקרונות. גם אם יש מחיר דיפלומטי בטווח הקצר - בטווח הארוך ברור שהדרך להשיג הישגים בינלאומיים היא לשדר עוצמה בלתי

אבותינו הלכו וישבו. זהו אזור שבו ההיסטוריה והזהות שלנו נשזרות זו בזו. החלת ריבונות בבקעת הירדן היא מימוש טבעי של החזון הצינוני ושל השיבה ההיסטורית שלנו לאדמתנו.

**כשישראל מרחיבה את
ריבונותה, האויבים שלנו
מבינים שהם נחלו מפלה.
החלת ריבונות בבקעת הירדן
היא המכה הכואבת ביותר
שאנחנו יכולים להנחית
עליהם**

יתר על כן, חשוב להדגיש כי אני מאמין בהחלת ריבונות על כל יהודה ושומרון, ובזכותנו על כל סנטימטר בארץ ישראל. הבחירה להתחיל בבקעת הירדן נובעת גם מהחשיבות האסטרטגית של האזור, וגם מהעובדה שהוא נמצא בקונצנזוס. לכן, אם פוליטיקאים יעמדו בדיבורם ערב מערכות הבחירות, הצעד אמור לקבל תמיכה מקיר לקיר בחברה הישראלית. זהו השלב הראשון בדרך לריבונות מלאה ביהודה ושומרון.

החשיבות האסטרטגית של בקעת הירדן

בקעת הירדן אינה רק אזור בעל חשיבות היסטורית וערכית, אלא גם נכס אסטרטגי

מלחמת חרבות ברזל שהחלה ב־7 באוקטובר הציבה בפנינו אתגר קיומי ברור. באכזריות חסרת תקדים, ניסו אויבינו חמאס, חיזבאללה ואיראן לערער את ביטחוננו ואת עתידנו בארץ ישראל. מול האיום הזה מדינת ישראל חייבת להציג תמונת ניצחון שאינה משתמעת לשתי פנים: החלת ריבונות בבקעת הירדן. זהו צעד מוחץ ומדויק שיבהיר לאויבינו שלא רק שהם לא יצליחו לפגוע בנו, אלא שהם ישלמו על ניסיונותיהם במחיר הכואב ביותר בשבילם - אובדן שטח.

אובדן שטח: המחיר הכואב ביותר לאויבים שלנו

ההיסטוריה מלמדת שהדבר שמכאיב ביותר לאויבינו הוא אובדן אדמות. בשבילם, השטח הוא לא רק נכס אסטרטגי אלא גם סמל של כוח ושליטה. כשישראל מרחיבה את ריבונותה, האויבים שלנו מבינים שהם נחלו מפלה. החלת ריבונות בבקעת הירדן היא המכה הכואבת ביותר שאנחנו יכולים להנחית עליהם. כל טיל, כל ניסיון חדירה, כל ניסיון לערער את ריבונותנו - ייענה בהתרחבות ובחיוזוק האחיזה שלנו בשטח. המסר ברור: כל התקפה על ישראל תגבה מחיר מוחשי ובלתי הפיך.

בדיוק מהסיבה הזאת הגשתי הצעת חוק שמטרתה לקשר במפורש בין החלת הריבונות ובין אירועי 7 באוקטובר. אם אויבינו רצו לערער את ריבונותנו, הם יקבלו תגובה שתרוסק את השאיפות שלהם - שטח ישראלי נוסף תחת ריבונותנו.

ריבונות מוצדקת גם בלי צורך בתגמול: זכות היסטורית

חשוב להבהיר: הריבונות בבקעת הירדן אינה משמשת רק כתגובה לאויבינו. מדובר בזכות היסטורית בסיסית של העם היהודי. בקעת הירדן היא השער המזרחי של ארץ ישראל, מקום שבו

מתפשרת. מדינת ישראל חזקה והחלטית תמשוך אליה שותפים ובעלי ברית, שכן שלום עושים עם החזק. ההרתעה שלנו צריכה להתבסס על הצגת כוח, לא על כניעה ללחצים.

סיכום: תמונת ניצחון שמבטיחה עתיד בטוח

החלת הריבונות בבקעת הירדן היא צעד הכרחי כדי להבטיח את ביטחוננו, לחזק את אחיותנו בארץ ישראל ולשדר עוצמה. זהו מהלך שיוצר תמונת ניצחון שאין לערער עליה, ומבטיח שאויבינו יבינו שעם ישראל לא רק כאן כדי להישאר - אלא כדי להמשיך ולהתרחב. עלינו לנצל את ההזדמנות ההיסטורית הזאת, להחיל ריבונות בבקעת הירדן ולבסס את עתידנו כמדינה חזקה, בטוחה ומשגשגת.

הקרבנות היומיומיים של היעדר הריבונות

ראש מועצת יש"ע ישראל גנץ חווה באופן יומיומי את משמעות היעדר הריבונות - פגיעה קשה בזכויות האזרח, בתשתיות, בחוקים, בטיעונים המדיניים, בתקנות ואפילו בערכים הדמוקרטיים, ומעל הכול באמירה הנדרשת: לא ארץ נוכרייה לקחנו

ישראל גנץ, ראש מועצת יש"ע ומועצה אזורית בנימין

צילום: אבשלום ששון

קורא לזה תסמונת הפחד המשתק. מדינת ישראל פחדה לעשות מהלכים הכרחיים בגלל מה שיגרדו, אבל היא צריכה לעשות מה שטוב לה, אומנם בצורה מושכלת ומחושבת, אבל לפעול למען טובתה ומה שנכון בשבילה. הרבה פעמים אנחנו מפחדים את עצמנו ורואים צל הרים כענקים."

דוגמה לכך הוא מוצא באירוע לכאורה מקומי מתחומי המועצה שלו, מועצת בנימין, אבל הוא רואה בו דוגמה לתופעה רחבה הרבה יותר: "הייתה צריכה להיות הפרדה מוניציפלית בין תל ציון לכוכב יעקב. הסבירו לנו שיש כאן אירוע מדיני וכל העולם ירעש ויגעש, אבל לא דובים ולא יער. אף אחד לא הבין מה האירוע ועל מה מדובר. יש לכך עוד הרבה דוגמאות. אני סבור שאנן צריך עיתוי נכון, אבל העניין העיקרי הוא שהמדינה לא אומרת מה שהיא רוצה. קודם שהיא תגיד מה היא רוצה, ואחר כך נמצא את העיתוי הנכון. אנחנו צריכים לומר את האמירה הכי פשוטה בקול ברור: אנחנו כאן משום הזכות ההיסטורית, זכות האבות שיש לנו על הארץ הזאת. זו נקודת המוצא ומכאן איך נחיל ומתי זו סוגיה משנית שתתברר בהמשך הדרך. קודם כול צריכה להיאמר האמירה שלא ארץ נוכרייה לקחנו. עד כה מדינת ישראל לא הגדירה את היעד ולא הכריזה רשמית שיהודה ושומרון הם חלק בלתי נפרד ממנה."

האם שינוי של המציאות בשטח לא יביא על ישראל זעם נוסף של האומות, דווקא משום שעל שטח לא מוכרע היא קובעת עובדות אורחיות? "הבעיה העיקרית היא שמשרד המשפטים הישראלי הגדיר את השטח כנתון במחלוקת במקום לומר שהוא שטח ריבוני של מדינת ישראל. מה שמקפין את האג הוא שהם רואים שמדינת ישראל מתפתלת. אם אתה בעצמך לא אומר שזה שלך יש לזה השלכות."

משום כך, סבור גנץ, "תפקידנו הוא להביא בהקדם האפשרי להחלת החוק הישראלי על כל יהודה ושומרון. גם תחת האילווצים המדיניים ניתן לקדם הרבה מאוד דברים". שאלת העיתוי, הוא אומר, כרוכה במורכבות עולם הדיפלומטיה, ועם זאת לא נכון להמתין בחיבוק ידיים שמשוהו יקרה. "יש הרבה פעולות מעשיות שניתן לעשות היום. גז טבעי צריך להגיע ליהודה ושומרון באופן מיידי בלי קשר לשאלה אם החלנו כבר ריבונות או עוד לא, כך גם השוואת החקיקה, תחומי שיפוט, הרחבת הבנייה, ביטול הצורך באישור מדיני לכל יחידת דיור ועוד פרטים רבים שיכולים וצריכים להתבצע עוד לפני שהחוק הישראלי מוחל."

כשהוא נשאל על הסיכויים שדברים אכן יקרו, מפנה גנץ את זרקור המחמאות לפועלה המתמיד של תנועת הריבונות בראשותו של יהודית קצובר ונדיה מטר. "אני תמיד חושב שכאשר יש משוגע לדבר, יש יותר סיכוי שהוא יקרה. בנוסף לכך, כשמרימים דגל עם אור גדול גם כשיש חושך רואים אותו ומתקדמים לעבר המשימה, כך גם ביעד הזה של החלת ריבונות."

ונהלים חלים רק בישראל הריבונית, והכרעות רבות נתונות לסמכויות הוועדה המקומית. ביהודה ושומרון הכרעות רבות שיכולות היו להיסגר ברמת הוועדה המקומית לא ייסגרו ברמה הזאת. "המשמעות של היעדר ריבונות היא קודם כול אפליה, פרט להיעדר יכולת לאכוף נהלים וחוקים על ערבים בשטח. לדוגמה, אם בבקעת הירדן מגיע רועה צאן עם העדר שלו ופוגע בניגוד לנהלים בתחומו של יישוב כלשהו, למועצה יש חוקי עזר לרעייה שקובעים איפה מותר ואיפה אסור לרעות, אבל בית המשפט קובע בפירוש שהחוקים הללו לרובונים וחלים רק על היהודים ולא על ערבים."

מדינה בורחת מהכרעה

כאמור, גנץ רואה בהיעדר ריבונות גם השלכות כלפי חוץ, וגם אותן הוא מפרט: "בעולם המדיני ישראל הרבתה לברוח מהכרעה, וכעת אנחנו רואים את כל הביקורת שמוטחת בה ואת הסנקציות שמנסים להפעיל עליה. כל זה קורה כי ישראל לא החליטה שהאדמות הללו שלה. לכן הבריחה הזאת מהכרעה יוצרת נזק לא רק לתושב אלא גם למדינה. הדרך לפתור את זה ולחזק את ההתיישבות היא באמצעות

החיים תחת שליטת הדרג הצבאי מנוגדים גם לתפיסה הדמוקרטית שלפיה הנבחר נותן דין וחשבון לבחוריו לכן המינהל האזרחי הוא רעה חולה שצריך לפרק

הריבונות."

עוד מעיר גנץ כי למציאות העכשווית יש השלכות גם בתחום תוכניות האב שהמדינה אינה מתכננת ביהודה ושומרון גם בתשתיות בסיסיות כמו גז, חשמל ומים. "דק עכשיו אנחנו מנסים להשלים פערים בתחומי תשתיות בסיס דרך השרים הרלוונטיים", הוא אומר.

"בגלל כל אלה ועוד דוגמאות רבות אחרות, הריבונות היא צעד מחויב שהוא גם טוב למדינת ישראל", קובע גנץ, ואנחנו שואלים אם לנוכח הרוחות המנשבות מהאג לא מתחזק החשש שמהלך כזה של החלת ריבונות יוביל למתקפה רבתי על ישראל. "אני

ישראלית. לעומת זאת אם ערבי ירצה לקנות קרקע מיהודי זה אפשרי, וזו רק דוגמה אחת מני רבות". דוגמה נוספת שעליה הוא מרחיב נוגעת ליכולת לאכוף חקיקה ומגבלות על השטח שבין היישובים. "בכל המועצות האזוריות במדינת ישראל תחום השיפוט הוא תחום המועצה האזורית. ביהודה ושומרון תחום השיפוט הוא רק תחום השיפוט של כל יישוב, והמשמעות היא שאם אדם, יהודי או ערבי ולרוב זה כמוכן ערבי, בונה בנייה בלתי חוקית על הכביש הראשי, או שהוא מזהם, אין לי שום סמכות אכיפה עליו. גם אם מגיע יום שרוצה לבנות קניון אני לא יכול לאשר לו את זה בלי אישור של המינהל האזרחי. למעשה, כל מה שקורה מחוץ ליישובים נמצא בסמכות המינהל האזרחי, וכך זה גם נראה..."

לפרק את המינהל האזרחי

והחיים האזרחיים תחת פיקוחו ואישורו של המינהל האזרחי רחוקים מלהיות שוויוניים. "עצם זה שאזרחים חיים תחת שלטון חיילי הוא דבר רע בעצם מהותו. מעבר לכך יש כאן פגיעה אנושה בזכויות המתיישבים. אתן דוגמה אחת מרבות: לפני כמה שנים הייתי צריך להקים גן ילדים ביישוב עלי, ומשרד החינוך אישר לתקצב את הגן הזה. הגיע היועץ המשפטי במינהל האזרחי וביקש ממני מכתב למה הילדים לא יכולים לנסוע לירושלים או לאריאל במקום להקים את אותו גן ילדים. בהתחלה רתחתי, אבל אז הבנתי שחייל לא מבין באזרחות, הוא לא מבין בילדים, אין לו את הידע הארגוני הנדרש לכך. לא ייתכן שאנחנו חיים תחת קציני מטה שאם אחד מהם יוצא לטיול של חודש משרד שלם לא עובד. לעומת זאת במשרדי הממשלה ישנם אנשי מקצוע רבים, יש ניסיון, יש ידע, יש את הכלים לכך."

החיים תחת שליטת הדרג הצבאי מנוגדים גם לתפיסה הדמוקרטית שלפיה הנבחר נותן דין וחשבון לבחוריו, ואם הוא אינו מתפקד היטב הוא יוחלף. קצין מקודם לדרגתו הבאה על פי שיקולים אחרים, "הוא אינו כפוף לשום דבר אזרחי. הוא רוצה את התפקיד הבא שלו, והוא חושש שאם הוא ישחרר יותר מדי להתיישבות הוא יכעס בכך את הדרג שמעליו וזה ימנע את קידומו. לכן המינהל האזרחי הוא רעה חולה שצריך לפרק."

בהקשר זה מעיר ישראל גנץ ומציין פרט לא ידוע, שלפיו "בהחלטת הממשלה על הקמת המינהל האזרחי נכתב במפורש שהעבודה מול הרשויות היהודיות תתבצע מול משרדי הממשלה באופן ישיר. זו החלטה שאינה מיושמת."

מגוון ההשלכות של היעדר ריבונות על סמכויות הרשויות ועל חיי התושבים רחב ביותר. מדובר בתשתיות מים ובסלילת כבישים, במתן תשובות לתב"עות לבנייה ועוד. עשרות רבות של החלטות

ישראל גנץ, ראש מועצת בנימין, ומאז חודש מאי האחרון גם ראש מועצת יש"ע, הוא מתומכיו הבולטים של חזון הריבונות, וכמי שמתמודד עם ההשלכות היומיומיות של היעדר ריבונות על השטח שבו חיים כחצי מיליון יהודים הוא מספר על ההשלכות המעשיות של המציאות החוקית ביהודה ושומרון, על החובה ההיסטורית להשלים את מהלך הריבונות ועל הסיכויים להוביל מהלך מעשי שכזה.

את דבריו פותח גנץ באופן השתלבותה של מועצת יש"ע ושל הרשויות עצמן בתהליך ההיסטורי. "תפקידן של הרשויות הוא לחזק את ההתיישבות, לעבות ולבסס ולהעמיק שורשים. תפקיד מועצת יש"ע הוא לתכלל את האירוע הזה. אנחנו חוזרים לארץ אחרי אלפי שנות גלות, ומה שעושות הרשויות מיום הקמתן זה חיזוק וביסוס ההתיישבות. הצעד המשמעותי הבא בביסוס ההתיישבות, מעבר לביסוס הפיזי, הוא השוואת חקיקה, השוואת זכויות, ובמילים פשוטות - החלת ריבונות."

מהלך כזה, אומר גנץ, יפתור שתי בעיות מרכזיות, האחת כלפי פנים והאחרת כלפי חוץ. "אנחנו במצב שבו גם התושבים לא מקבלים את מה שמגיע להם, וגם מדינת ישראל מסבכת את עצמה בפגיעות דיפלומטיות מורכבות", והוא מפרט.

בהתייחס לפגיעה בזכויות האזרח, אומר גנץ, "כשאין ריבונות ישנם עיוותים כמו המציאות שבה יהודי לא יכול לקנות קרקע ביהודה ושומרון וערבי כן. זו פשוט הויה ושעוררייה". כדי להבין איך האבסורד הזה נראה בפועל הוא מפרט: "החוק שחל ביהודה ושומרון כל עוד אין ריבונות הוא חוק עות'מאני שמאפשר רק לנתן ממלכת ירדן לקנות קרקע ביו"ש. במציאות הזאת אם יש אדמות מדינה בונים עליהן, אבל אם יש אדמות פרטיות בשטחי C ואחמד כלשהו רוצה למכור לי זה אסור כי אני לא ירדני, למרות שמדובר בשטח בשליטה

מה שמקפיץ את האג הוא שהם רואים שמדינת ישראל מתפתלת. אם אתה בעצמך לא אומר שזה שלך יש לזה השלכות. תפקידנו הוא להביא בהקדם האפשרי להחלת החוק הישראלי על כל יהודה ושומרון.

ריבונות, בלי לפחד כלל

ראש מועצת בקעת הירדן, דוד אלחיאני, מאמין בכל נפשו בחזון הריבונות, אך כאשר הוצע להחיל את ריבונות ישראל בבקעה במסגרת תוכנית טראמפ התייצב על רגליו האחוריות והתנגד. למה? ולמה הוא מתקשה לראות את המנהיגות מבצעת את הצעד ההכרחי, ריבונות בבקעה?

דוד אלחיאני, ראש מועצת בקעת הירדן

הריבונות בבקעה אם התנאי הוא מדינה פלשתינית על 70 אחוזים מהשטח. בוודאי שאני רוצה את הריבונות, אבל בלי מתווה טראמפ שבנוי על בסיס עסקי. הוא רואה את האירוע במבט של איש עסקים. יש 40 אחוז שטחי B ו-A, נותרו 60 אחוז, 30 למדינה הפלשתינית ו-30 לריבונות ישראל. הכול מאוד פשוט."

אבל לפני רגע אמרת שהם לא הסכימו ל-98 אחוזים, ועכשיו אתה מספר שאתה חושש שהם יסכימו למדינה על 70 אחוזים?

"מאיר בן שבת, ראש המל"ל אז, דיבר איתי על זה ואמר שהוא לא מסכים לדעה שלי על מתווה טראמפ, ושדובר בנייהול סיכונים. אמרתי לו שלעם היהודי אחרי השואה אסור לקחת סיכונים. אתה לא אלוקים ואתה לא יודע מה הם יגידו. התוכנית הזאת קיבלה הסכמה של מלך ירדן, ואני יודע את זה כי שבוע לפני שהיא הוצגה בבית הלבן ראיינו את המלך עבדאללה בטלוויזיה הצרפתית והוא סיפר שהוא מכיר את המתווה. שאלו אותו מה דעתו, והוא אמר שצריך להסתכל על חצי הכוס המלאה והיא הקמת המדינה הפלשתינית. את התוכנית הזאת כל מדינות ערב מכירות ובראשם הסעודים שהיו מגיעים לערבים ואומרים להם קחו את המדינה שהציעו לכם, נעזרו לכם ותסתמו את הפה."

והם היו מסכימים?

"אני לא יודע מה הם היו עונים, אבל למה אני צריך לקחת סיכון? אני לא רוצה להמר על הקיום של העם היהודי. זו תוכנית שהייתה מאפשרת למיליוני ערבים להגיע דרך המעברים, גשר אדם וגשר אלנבי, מכל העולם הערבי כולל איראן. זו סכנה קיומית לעם היהודי."

עדיין מוזר לי שאתה מושכנע שריבונות בבקעה תגנוז להם את חלום המדינה, אבל לתוכנית טראמפ הם היו עלולים להסכים.

"כי תוכנית טראמפ כללה הסכמה של כל הפטרונים שלהם שהבינו את האירוע ותמכו בו, והפטרונים הללו יוכלו ללחוץ עליהם לקבל את מה שמוצע."

"לפני שהוצגה התוכנית נפגשנו עם ראש הממשלה, שהסביר לנו שזו לא תהיה מדינה אלא ישות וכו'. אחר כך נפגשנו עם בכיר אמריקאי שדיקלם לנו את התוכנית. שאלתי אותו: מה יקרה אם הם לא יסכימו אחרי שאנחנו נקבל ריבונות על 30 אחוז? מה קורה עם שאר השטח? הוא ענה ואמר לי שזה יהיה שלהם. כלומר שהשטח הזה נשאר ב'בנק האמריקאי' עד שהם יחליטו בבוא היום. אולי יבוא מנהיג מתון יותר בעתיד ויסכים לקחת כדי להקים מדינה שגם נוגסת בעשרה אחוזים נוספים משטח ריבונות של ישראל, מה רע לו? אולי גם האיראנים יגידו לו: קח, ואנחנו נבוא וכך נתקרב לתל אביב ונחסל את העם היהודי. זה משהו דמיוני? זה לא מופרך. כעם היהודי אסור לנו לקחת סיכונים, במיוחד בסביבה שלנו."

יגיע כי זה יבעיר את המזרח התיכון והוא לא ייתן לזה יד. האתר נפתח, והרעש המקסימלי בירדן היה ברמה של כותרת בעמוד האחורי באיזה עיתון שבו נכתב שאיזה נזיר אומר שישראל שוב משכתבת את ההיסטוריה, וישו הוטבל בגדה המזרחית של הנהר. זה כל הסיפור. לא אינתיפאדה ולא כלום. כולם מהלכים עלינו אימים. תחיל ריבונות בזבנג וגמרנו, ואם אתה רוצה שזה יהיה קל יותר תעשה קורלציה ותאמר לרשות הפלשתינית שאם הם הולכים להאג אנחנו מחילים ריבונות."

הזכרת בתחילת הדברים שהממשלה לא חושבת על מה שטוב להתיישבות ולביטחון, הריבונות. תרחיב קצת על זה.

"ראה, בהיבט היומיומי החיים שלנו אולי יהיו קצת יותר קשים כי הבריורקטיה של חוקי מדינת ישראל קשה יותר מזו של המנהל האזרחי. אישור תב"ע במדינת ישראל לוקח עשר שנים וביהודה ושומרון שלוש שנים. יש יתרונות למצב הקיים, אבל זה לא העניין. העניין הוא לא רק שנהיה סוף סוף שטח ריבונות של מדינת ישראל, אלא שריבונות בבקעת הירדן תשים קץ להזיה של הערבים להקים מדינה פלשתינית."

הם יפסיקו לחלום על מדינה?

"הם ימשיכו לחלום, אבל מדינה לא תהיה להם. הם לא יסכימו להקים מדינה על פחות ממאה אחוזים מהשטח. הרי הציעו להם מדינה על 98 אחוזים מהשטח כשדיברו על כל השטח לבד מגושי ההתיישבות והם סירבו כי הם רוצים את כל השטח, כך שברגע שהחלת את הריבונות זה נגזר."

אז אם זה כל כך טוב, למה התנגדת לתוכנית המאה של טראמפ שהייתה נותנת לך ריבונות בבקעה?

"כי משמעות תוכנית טראמפ הייתה הקמת מדינה פלשתינית. אמרתי שאני מוכן לוותר על

אתה לא חושש שנהפוך למדינה מצורעת?
"לא נהיה מדינה מצורעת מכמה סיבות. ארצות הברית תכעס עלינו, אבל יש לה אינטרס לשמור על מערכת יחסים טובה עם ישראל. בנוסף לכך, תמיד נוכל לטעון שבכלל מדובר בחלק מתוכנית טראמפ. לגבי המדינות האירופאיות, מה הם כבר יוכלו לעשות?"

ימנעו מישראלים לדרוך על אדמת אירופה.
"אז מה? אני מוכן לשלם את המחיר. גם העם יהיה מוכן לשלם את המחיר. נמצא חלופות לפריז ולונדון. ייסעו למקומות אחרים. אבל האירופים לא

כולם מהלכים עלינו אימים. תחיל ריבונות בזבנג וגמרנו

יעשו את זה", הוא מרגיע. "הם אומנם לא יכירו בריבונות שלנו בבקעת הירדן וישלמו מכס מלא על תוצרת חקלאית באירופה, אבל בשורה התחתונה הם לא יוכלו לעשות יותר."

הזכרת גם את הירדנים כאחד מהחששות של הממשלה ושל ראש הממשלה. גם מהתגובה שלהם אתה לא חושש?

"יש יותר ויותר אינטלקטואלים פלשתינים שטוענים שירדן היא פלשתינא ושהמלך צריך לארוז את עצמו ואת ילדיו ולעבור ללונדון. מזה הוא פוחד וזה גם הפחד הגדול שלנו, שאם תהיה הפיכה בירדן והפלשתינים יכבשו את הממלכה, המשמעות היא שאיראן תהיה למחרת על הגבול עם ישראל. בשיחות לא רשמיות עוד מתקופת אוסלו הירדנים אומרים שאם תקום מדינה פלשתינית הם לא רוצים קשר טריטוריאלי עם המדינה הזאת כדי שזה לא יסכן אותם. לכן המלך חוסיין תמך בהחלת ריבונות בבקעה. הוא לא אמר זאת רשמית, והם בחיים לא יתמכו רשמית כדי לא להרגיז את הפלשתינים, אבל לא רשמית הם רוצים רצועה שתחצוץ בינם ובין הישות הפלשתינית. בישראל יודעים את זה ומכירים את זה."

"אספר לך משהו על בהלה מירדן. בעבר אתר הטבילה היה נפתח רק באישור הצבא ובתיאום איתו, אבל אז הגיע סילבן שלום כשר לשתוף פעולה אזורי והחליט לפתוח את המקום כל היום. בדיונים שקדמו לכך קם מישהו ואמר שזה עלול להביא לאינתיפאדה שלישית. שאלתי אותו: מי אתה? הוא אמר שהוא היועץ של משרד התיירות. אמרתי לו: אתה לא מדינאי, אל תתערב. סילבן החליט בכל זאת לפתוח והשקיע חמישה מיליון שקלים בפיתוח האתר. לאירוע הפתיחה של המקום הוזמן גם שר התיירות, סטס מיסו'ניקוב, שכתב לסילבן שהוא לא

מזה שנים קורא דוד אלחיאני, ראש מועצת בקעת הירדן ובעבר ראש מועצת יש"ע, להחלת ריבונות בבקעת הירדן. הוא שומע הבטחות שהנה זה מגיע, מחייך בנימוס למשמע עוד נאום מליצי של פוליטיקאי שנשבע אמונים לריבונות בבקעה, אבל שוב ושוב נוחל אכזבות. בחרנו לפתוח את השיחה איתו בשאלה הישירה, הקצרה ואולי גם המתסכלת:

אתה מאמין שריבונות בבקעה מתקרבת?

"זה לא יהיה", הוא עונה בישרות של חקלאי שאולי קצת נמאס לו להתנחמד. "זה לא יקרה כי אין לנו מנהיגות שמסוגלת לקבל את ההחלטה הזאת. המנהיגות שלנו פוחדת ועסוקה במה יאמרו האמריקאים, מה יאמר העולם ומה יאמרו הירדנים. הדבר היחיד שלא מעסיק אותם זה איך הם שומרים על האינטרסים הביטחוניים וההתיישבותיים שלנו."

ואותך לא מטריד מה יאמרו האמריקאים, העולם והירדנים?

"לא, ומסיבה אחת פשוטה. מי שמכיר את ההיסטוריה יודע שבתוכנית החלוקה גם נהריה, עכו, באר שבע, אשקלון ומקומות נוספים נותרו בחוץ. ירושלים הייתה עיר בינלאומית שעתידה ייקבע. רמת הגולן היא סורית בכלל, והנה כבשנו את רמת הגולן ובי-1982 בשלוש הצבעות בזק העבירו את הריבונות ברמת הגולן והעולם עד היום שותק ומחריש."

תהיה ביקורת, יבואו ויעשו עלינו עליהום, יטילו סנקציות, יגידו שאנחנו פוגעים בסיכויים להקים מדינה פלשתינית. הכול הם יגידו ואחרי שבועיים שלושה זה יעבור

הוא אולי שותק ומחריש, אבל הוא עדיין לא אמר נושא מרעיון מסירת הגולן לסורים.

"כן, אבל אנחנו במצב כזה שבו זה כבר לא מעניין אף אחד. יש ריבונות וכל מה שקורה בסוריה רק מחזק את האחיזה שלנו ברמת הגולן. אז נכון, תהיה ביקורת, יבואו ויעשו עליהום, יטילו סנקציות, יגידו שאנחנו פוגעים בסיכויים להקים מדינה פלשתינית. הכול הם יגידו ואחרי שבועיים שלושה זה יעבור."

למה אני צריך לקחת סיכון? אני לא רוצה להמר על הקיום של העם היהודי. זו תוכנית שהייתה מאפשרת למיליוני ערבים להגיע דרך המעברים, גשר אדם וגשר אלנבי, מכל העולם הערבי כולל איראן. זו סכנה קיומית לעם היהודי

כשהעולם רוצה הוא מכיר גם בריבונות מורכבות יותר

עשרות מודלים של ריבונות מיוחדות מוכרות בעולם, מודלים רבים שמאפשרים לקיים דמוקרטיה מערבית ולא להיות מדינת אפרטהייד. הכירו את המחקר של 'הביטחוניסטים' שנערך על ידי אור יששכר

אור יששכר

צילום: דניאל סטראוב

לשאלתנו מה אם כן האינטרס של המדינות הללו לקבל אורח חיים מוגבל שכזה, הוא משיב ומציין כי "אין להם הרבה ברירה. מדובר בקולוניות שהמדינות האלה השתלטו עליהן לפני הרבה זמן".

במחקרו, הוא אומר, "אני מנסה לפתוח את הראש למודלים שאינם מדינה מלאה, מודלים של מדינה שאינה בריבונות מלאה אלא בריבונות מיוחדת". דוגמה נוספת לכך היא פוארטו ריקו, שהיא שטח אמריקאי אך אינה מדינה כמו 50 המדינות החברות בארצות הברית. פוארטו ריקו היא אחת משש ישויות שמוגדרות ככאלה שאינן משולבות. "האזרחים שם לא מצביעים לקונגרס ולנשיאות, אבל ארצות הברית שולטת עליהם ולא מאפשרת להם הכרזת עצמאות או נציגות בקונגרס, כלומר שאין להם את האפשרות להצביע לאותו קונגרס שמחליט עליהם. דוגמה נוספת היא סמואה האמריקאית

מעניינים וביד השנייה לנו הן אומרות שאין פתרון אחר לבד ממדינה בריבונות מלאה לפלשתינים".

מטיפים לנו ולא מביטים במראה

הדוגמאות העיקריות שבהן מתמקד יששכר הן ארצות הברית, הולנד ובריטניה שמתנהלות באופן הזה: "האי קורסאו שבשליטת הולנד, האי מאן שבשליטת בריטניה ופוארטו ריקו שבשליטת ארצות הברית, הואן וסמואה של ארצות הברית הם דוגמאות למציאות שבה השליטה החיצונית על ההגירה, הביטחון ומדיניות החוץ, נתונה בידי המדינה, והאדמיניסטרציה הפנימית של השטחים הללו מנוהלת באופן עצמאי, וזה כולל חינוך, תשתיות, כבישים ועוד".

מוסיף יששכר ומספר: "תחת ממלכת הולנד יש ארבע מדינות. למעשה הולנד היא אחת מהן. כל ארבע המדינות הללו יכולות לייצג את עצמן בעולם ביחסי חוץ שנחשבים לענייני הממלכה, רק נציג של מלך הולנד יכול לייצג את ממלכת הולנד במדיניות חוץ. כך גם בענייני הגירה, בקשת סיוע בינלאומי, ביטחון וכו'".

אזרחי המדינות ההולנדיות הללו מחזיקים בדרךון של המדינה הרלוונטית ושל ממלכת הולנד. מעמדה של מדינת הולנד שבבירתה יושב המלך שונה מזה של שלוש המדינות האחרות. בתקופת הקורונה המדינות הללו נקלעו למשבר כלכלי מאחר שענף התיירות, המוביל את כלכלתן, נגדע באחת. כאשר ביקשו סיוע ממלכת הולנד הוצגו בפניהן שורת תנאים לרפורמות שיבטיחו ממשל תקין ושקיפות. קבלת התכתיב של הממלכה הייתה אז הכרח מאחר שבקשת עזרה מגוף בינלאומי כלשהו אסורה עליהם.

"כשאני שומע המלצות מדיניות שנועדו לכופף את ידה של ישראל, המלצות בנוסח הקביעה שאין פתרון חוץ משתי המדינות, כאדם סקרן אני כבר מתחיל להטיל ספק. כשלוחצים את ישראל לפשרות טריטוריאליות ולאומיות המנוגדות לעקרונות הציונות ועקרונות הביטחון המקצועי, זה מדליק אצלי נורות אדומות".

"גם כחובב היסטוריה וגאופוליטיקה וגם כחוקר במחלקת המחקר שלנו, אני רואה כאתגר להניח על השולחן פתרונות. לא רק לומר מה לא ולמה לא מדינה פלשתינית, שעל כך הוצאנו מחקר מקיף שחולק לכל השגרירויות בארץ, אלא גם להגיד מה כן", אומר יששכר ומספר על שיחה שהייתה לו עם תת-אלוף במילואים אמיר אביבי, מנכ"ל התנועה, שסיפר לו על קיומם של לא פחות מ-66 מודלים שונים של מציאות ריבונות המוכרת על ידי מחלקת המדינה האמריקאית לא ככיבוש ולא כשטחים הנתונים במחלוקת אלא כריבונות מיוחדת, כלומר שהסטטוס של השטחים הללו מוכר ומוסכם בעולם כולו.

יששכר מדגיש כי כדי לבחון את המודלים הללו הוחלט להתמקד דווקא באלה שמקיימות דמוקרטיה מערבית ולא באוטוקרטיה כמו סין, וזאת כדי להוכיח ש"אותן מדינות מקיימות ביד אחת מודלים מדיניים מאוד

אתגר החלת הריבונות על יהודה ושומרון מחייב מטבעו התמודדות מפורטת עם כמה אתגרים, רבים מהם כרוכים במעמדם של ערביי האזורים הללו ביום שאחרי החלת הריבונות. האם אכן באותו רגע תהפוך ישראל למדינת אפרטהייד שמפלה חלק מהאזרחים הנתונים למרותה? כיצד יתייחס העולם למציאות הריבונות החדשה? נראה שרבים ממובילי מחנה הימין חוששים לעסוק בתפוח האדמה הלוהט מחשש שמא ייכוו, אך יש מי שנטל על עצמו את המשימה לבחון ולבדוק הכצקתה.

החוקר אור יששכר, סמנכ"ל מחקר ותוכן בתנועת 'הביטחוניסטים', הוביל מחקר מקיף שביקש לבדוק האם אכן המציאות המדינית

אותן מדינות מקיימות ביד אחת מודלים מדיניים מאוד מעניינים וביד השנייה לנו הן אומרות שאין פתרון אחר לבד ממדינה בריבונות מלאה לפלשתינים

האזרחים בפוארטו ריקו שם לא מצביעים לקונגרס ולנשיאות, אבל ארצות הברית שולטת עליהם ולא מאפשרת להם הכרזת עצמאות או נציגות בקונגרס, כלומר שאין להם את האפשרות להצביע לאותו קונגרס שמחליט עליהם

אם אתם מיישמים מודלים של אזרח סוג ב', ג' וד' עם אזרחים שלא יכולים להצביע, לא יכולים להגר או לא יכולים להחליט על מדיניות החוץ ובעיניכם זה בסדר ומוכר באו"ם, אז זה מותר לכולם

היא שחור ולבן, שתי מדינות או אפרטהייד וכיבוש, וכבר בשלב זה נגלה את השורה התחתונה של מחקרו: העולם מלא בעשרות, וליתר דיוק ב-66 תקדימים שמייצגים מספר רב של צורות שונות של ריבונות שזוכות ללגיטימציה בינלאומית. ברור שלא כולם יכולים להוות מודל מתאים לישראל, אבל עצם קיומם גם פותח אפיקי מחשבה וגם מבהיר שאגדת הפתרון המדיני היחיד בדמות חלוקתה של הארץ לשתי מדינות והענקת מדינה ריבונות מלאה לכל מיעוט רחוקה מהמציאות.

"מבחינתנו העולם הביטחוני מאוד קשיח, אבל העולם המדיני מאוד רחב", הוא אומר כשהוא משחזר את הסיבות שהובילו למחקר:

מאמר דעה

שמעון כהן

כשהמתפכחים מחפשים חלופה

שמעון כהן

הריקודים על הגגות בנוסח "יא סאדאם יא חביב אודרוב אודרוב תל אביב", וזוכרים גם איך כל זה עבר להם. התפכחות רגעית חלפה ובמקומה חזר למרכז הבמה רעיון המדינה הפלשתינית כאילו לא ראינו ולא שמענו כלום.

משום כך זו העת שבה על כל דוגלי החלופה המדינית של הימין, קרי החלת הריבונות הישראלית על הארץ כולה, להתכנס ולדון בגלוי וללא מורא ברעיון שעליו הם מדברים עד כה בקול ענות חלושה.

יתכנסו נא לחדר אחד נציגי המפלגות והתנועות הרלוונטיות יחד עם בכירי צבא ומדינאי עבר, כלכלנים ומזרחנים שיד ורגל אין להם בחזון שתי המדינות, מבנימין נתניהו (אם הוא אכן חושב כך) ועד תנועת הריבונות, מבצלאל סמוטריץ' ועד גדעון סער, מתנועת הביטחוניסטים ועד נפתלי בנט (כן, כן, גם הוא. את המריבות נשאיר לאחר כך), יציבו את תוכניותיהם על השולחן, יתנגחו ויתנצחו, ישמעו וישמעו, ישאלו ויענו וייתחסו לכל האתגרים הכרוכים בהחלת ריבונות ומהחדר הזה לא יצאו בלי שיוכלו להציג חלופה סדורה, או לפחות שלד של חלופה כזאת, להזיית המדינה הפלשתינית. בלי תוכנית שכזאת נחזור שוב לאותה נקודת התחלה פוליטית שבה היינו לפני שנה ושנתיים.

ובינתיים לא די בשיח הפנימי. דרוש גם צעד ראשוני מעשי שיוכיח רצינות ויציב את המצפן החדש של מדינת ישראל בכיוון של ציונות, נחישות ועוצמה ישראלית. צעד אחד כזה שסביבו יכולים להתלכד גם רבים מאוד בשמאל שבכך יחזור לימיו החלוציים, ימי הזוהר של ההתיישבות העובדת, צעד שהיקף האתגרים הכרוכים בו נמוך באופן יחסי, יכול להיות בהחלט ריבונות על בקעת הירדן.

הדברים ברורים ומוכרים יותר, שם נמצאים החבר'ה הנאורים והיפים, שם, בקן החמים של השמאל, עדיין מקננת הבטחה מתוקה על שלום אזורי ומזרח תיכון חדש. החזרה לחיקוי האידאולוגי של השמאל נעזרת בשני קביים, תקווה ושכחה. התקווה שחייב להיות טוב והשכחה שמשלתטת על התאים האפורים של כולנו ככל שאנחנו מתרחקים מאותו יום נורא ואיום ומעלימה

מה תרצו ממתפכחי השמאל? שיזנחו את תפיסתם שיישארו בלי חזון מדיני? שיסמכו על הדובי לא־לא הימני? זה לא יקרה

מזכרוננו את המראות הקשים, את העדויות המצמררות, את הצווחות ואת קולות הירי וצהלת הטובחים. לעולם הצבוע לקח שבועות בודדים כדי לשכוח ולחזור לאנטשימיות הישנה והמוכרת, ליהודים זה לוקח כמה חודשים, אבל גם הם מדחיקים ושוכחים, אולי בשל יצר הישרדות שרוצה להתקדם הלאה ולחתור אל טוב נכסף.

אנחנו עוד זוכרים כיצד אבירי השמאל ומנהיגיו הכריזו במלחמת המפרץ "שהערבים יחפשו אותי" אחרי שראו את

טבח 7 באוקטובר הוביל, כמצופה, ישראלים רבים לטלטלה פוליטית של ממש. סקר של INSS קבע כי רק 35 אחוזים מהישראלים עודם תומכים ברעיון המסוכן של הקמת מדינה פלשתינית.

קשה הסרת טבעת, אמרו חז"ל, יותר מ־48 נביאים ושבע נביאות שנתנבאו לישראל. בדבריהם התייחסו להסרת טבעתו של המן שהבהירה ליהודים טוב יותר מכל נבואות התוכחה שאין להם אלא להתכנס סביב זהותם, יהדותם ומהותם. כך, לכאבנו ולאסוננו, הוכיח טבח 7 באוקטובר ביממה אחת את כל אותם תילי תילים של אזהרות והתראות שהגיעו מימין והתייחסו למשמעויות הטראגיות של מדינה פלשתינית בליבה של ארצנו.

כל חפץ חיים, קיבוצניק או מתנחל, עירוני או מושבניק, ביביסט או קפלניסט, מביין פתאום שהם רציניים כשהם אומרים שהם רוצים אותנו בים, ושם רק יתייצבו על תותחיהם בהרי השומרון כמדינה עצמאית ה־7 באוקטובר לא יהיה אפילו לא פרומו לאחרינו אז, חלילה.

רבים בימין נופפו מאז האסון ב"אמרתי לכם" צודק וקולני וב"ראו לאן הבאתם אותנו" נוקב ותוכחני והסתפקו בכך. תחושת הבטן שלהם אמרה שכעת תבוא ההתפכחות הגדולה ומחנה הימין ילך ויתפח על מנדטיו ומפלגותיו, אלא שסקרים חוזרים ונשנים הוכיחו שהמציאות אחרת. מפלגות הימין לא התעשרו במנדטים ובתומכים, והמאזן בין מפלגות שמאל לימין נותר כשהיה. אז מה קורה כאן?

לעניות דעתי התהליך המתרחש לנגד עינינו ברור ועגום. אכן, רבים מתפכחים מאמונתם היוקדת בחזון המדינה הפלשתינית. רבים מבינים שמה שחשבו שיביא לשלום אכן יהיה ראשיתה של מלחמה אכזרית ונוטפת דם. אבל לאחר שלב ההתפכחות הם יפנו כה וכה ויראו כי אין איש שיאמר להם מה כן.

הימין ומנהיגו היושב בלשכת ראש הממשלה מכריזים שוב ושוב שלא תהיה מדינה פלשתינית. הגיוני ונחמד, אבל הם לא אומרים מה כן יהיה, אפילו לא בעוד עשרים או חמישים שנה, אז מה תרצו ממתפכחי השמאל? שיזנחו את תפיסתם ויחליפו אותה בבלון חם וחסר משמעות מעשית? שיישארו בלי חזון מדיני? שיסמכו על הדובי לא־לא הימני? זה לא יקרה. איש מאותם מתפכחים לא רוצה למצוא את עצמו נטול אידאולוגיה ואג'נדה פוליטית. לכן, מאחר שעד כה לא הציג הימין חלופה מדינית סדורה לחזון השמאל לשתי המדינות, לא נותר למתפכחים אלא להתפכח מהתפכחותם ולשוב אל החיק החמים והמוכר של הבטחות השמאל. שם

שלאזרחיה אין אזרחות אמריקאית והם מוגדרים כ'בעלי לאום אמריקאי'. כמו כל זר גם הם יכולים להגיש בקשת אזרחות. אין להם זכות אוטומטית להגר לארצות הברית."

כשבריטניה עונה לבית הדין בהאג

"כבריטניה יש שישה סוגי דרכונים בריטיים. אותנו הם מבקרים על חוק הלאום ומדברים על כך שיש אצלנו אזרחים סוג ב', והנה אצלם יש שישה סוגי דרכונים ומעמדות שונים של נתיני המלך במקומות שונים בבריטניה. "הם בשליטה בריטית, אבל אין להם זכות אוטומטית להגיע ללונדון או למדינה המרכזית. רובם גם לא יכולים להצביע לפרלמנט מהשטח שלהם, אלא צריכים לטוס לבריטניה ומשם להצביע, מה שיעלה להם אלפי פאונד."

מצב מדיני מעניין נוסף הוא זה של איי צ'טגוס, שבית הדין בהאג קבע שעל בריטניה להשיב אותו לידי מאוריציוס, אבל "בריטניה אמרה שהיא לא מסכימה להחלטה הזאת. היא רואה בהחלטה הזאת שערורייה וטוענת שמדובר בשטח בריטי."

יששכר אינו מקבל את הטיעון שמה שמוותר למדינות ענק כמו בריטניה אסור למדינה קטנה כמו ישראל. "למדינות קטנות כמו הוותיקן ואיי ברבדוס יש קול כמו של ארצות הברית. אם יש חוק בינלאומי, הוא אמור לחול על כולם. אם אתם מיישמים מודלים של אזרח סוג ב', ג' וד' עם אזרחים שלא יכולים להצביע, לא יכולים להגר או לא יכולים להחליט על מדיניות החוץ ובעיניכם זה בסדר ומוכר באו"ם, אז זה מותר לכולם."

כשפורסמו נתוני מחקר של יששכר היו מי שטענו שלא הגיוני להשוות בין רמאללה לפוארטו ריקו וההבדלים ביניהן עצומים. יששכר אינו מתכחש לכך, ומבהיר כי לא הייתה לו כל כוונה להשוות השוואה מדויקת בין המקרים, בפרט שמדובר בקולוניות ולא בארץ אבותינו ששבנו אליה, אלא רק לפתוח את אפיקי המחשבה ולראות שיש הרבה גוונים ולא הכול שחור ולבן. "זה לא או הקמת מדינה שהיא זרוע של המעצמה האיראנית או כיבוש. יש הרבה אמצע שמיושם על ידי דמוקרטיות מערביות."

אז איך קורה שלמרות עשרות התקדימים והמודלים הבינלאומיים הללו ישראל הרשמית אינה מעזה להציב מראה בפני העולם המטיף לה והלוחץ עליה ללא הרף? אור יששכר סבור שבראש ובראשונה הנתונים אינם ידועים גם למייצגיה של ישראל בעולם, ואת אחד מתפקידי מחלקת המחקר של תנועתו הוא רואה בהפצת הדברים. "ישראל פחות מצטיינת בהצגת תוכנית אסטרטגית ובהעמדת נתונים שלעולם אין מה להשיב עליהם. מדובר בממד נוסף של מלחמה וישראל אינה מודעת לו מספיק."

סוף סוף אומרים לעולם לא למדינה פלשתינית

חבר הכנסת זאב אלקין יזם, ח"כים מהקואליציה ומהאופוזיציה הצטרפו, והאמירה החד־משמעית של הכנסת הייתה התנגדות להקמת מדינה פלשתינית. המתנגדים היחידים: הח"כים הערבים. ארוכה הדרך הפרלמנטרית

ח"כ זאב אלקין, הימין הממלכתי

צילום: דוברות

המתנגדים הם חברי המפלגות הערביות. זה משקף את השינוי העמוק שחל בחברה הישראלית. גם מפלגת העבודה שהיום היא מפלגה משותפת עם מרצ לא הצביעה בעד מדינה פלשתינית, אפילו יאיר גולן לא שלח אותם לתמוך במדינה כזאת.

"יש בזה גם מסר לעולם. כשהעולם לוחץ עלינו הוא מגלה שהיחידים שתומכים ברעיון הזה בפומבי הם רק המפלגות הערביות, ולכן אין להם למה לצפות. איזה מנהיג ישראלי צריך לעלות לשלטון כדי שמהלך כזה יקרה? אחמד טיבי? הרי גם בני גנץ, המועמד האלטרנטיבי לנתניהו, התלבט רבות ובסוף חשש מדעת הקהל וכך שמונה חברי כנסת מטעמו, כולל הוא עצמו, הצביעו בעד. יאיר לפיד שלא התנגד בעבר למדינה פלשתינית, ויש לכך ביטויים רבים, באווירה הציבורית של אחרי ה-7 באוקטובר חושש להתייצב מול האומה ולתמוך במדינה כזאת."

על עמדתו של בני גנץ בסוגיית המדינה הפלשתינית אומר אלקין, כמי שהיה שותף פוליטי של גנץ בסיעה משותפת, כי "הוא לא שולל עקרונות את הרעיון הזה, אבל לא חושב שיש לזה בסיס. אני יודע את זה כי בזמנו, לפני הבחירות הקודמות, כשהתמודדנו ביחד, התנאי שלנו לחיבור היה ניסוח מסמך מדיני שאומר בצורה ברורה שאין כוונה לקדם מדינה פלשתינית. זו הייתה הדרישה שלנו והוא הסכים לזה כי המסמך דיבר על השנים הקרובות. לכן אני יודע מה הוא חושב. גם בהצבעה האחרונה אנשי המפלגה שלו ניסו לשכנע אותנו לשנות את הנוסח ולומר שלעת הזאת תהיה התנגדות להקמת מדינה פלשתינית או שנתנגד לכפייה של מדינה כזאת, אבל אנחנו לא הסכמנו כי רצינו אמירה עקרונית נגד הרעיון. הם התווכחו עד הרגע האחרון כי העמדה שלהם שונה, אבל הם הצביעו איתנו בגלל דעת הקהל, ואני מברך אותם על כך."

כמי שהיה שותף ללא מעט מהלכים דיפלומטיים בינלאומיים, משוכנע חבר הכנסת אלקין שאפשר וחובה לשווק את ההחלטה הישראלית לעולם ולהבהיר שכשם שאיש לא היה

חודשים. "המשכתי ללחוץ ובמקביל סיכמנו על שיתוף פעולה עם סיעת ישראל ביתנו ושדולת ארץ ישראל שבה יש בעיקר חברי כנסת מהקואליציה, וסיכמנו שלקראת ביקור נתניהו בארצות הברית שבו, כך עלו השערות, ידובר על קידום המהלך הסעודי, חשוב מאוד להעביר את ההצעה עוד בכנס הקיץ. כך השגנו הסכמה של ח"כים מהקואליציה ומהאופוזיציה לבקש מיושב ראש הכנסת לקיים את הדיון. הגענו ליותר מ-61 חותמים על הבקשה, ובנוסף לכך גדעון סער ניסח את נוסח ההחלטה שאנחנו רוצים להעביר. הנוסח קיבל את ההסכמה של כולם וכך כשהוגשה בקשה של יותר מ-61 היה ברור שיושב ראש הכנסת מחויב לשים את זה על סדר היום, ולזכותו ייאמר שהוא גם לא ניסה לחסום את המהלך."

בתום הנפתולים הפוליטיים הללו הושגה תמיכת רוב משמעותי בהחלטה המדוברת שאותה רואה אלקין כאירוע היסטורי. "זה שינוי דרמטי לעומת כל מה שקרה כאן בשלושים השנים האחרונות כשכל פעם היה רוב עקרוני לדיבור על מדינה פלשתינית".

נכון, הכול הפיך, אבל...

האם ההחלטה הזאת הפיכה בהרכב עתידי של הכנסת? גם אלקין יודע ש"בכנסת הכול הפיך", כלשונו. "זה אופייה של הדמוקרטיה, אבל זה דורש הצבעה פוזיטיבית, מה שלא תמיד קל ליזום ולהשיג לו רוב כשלשמאל אף פעם לא היה רוב לממשלה לבד. לכן אני לא חושב שיהיה קל להעביר החלטה הפוכה".

בנוסף לכך, הוא אומר, "כשיש לחץ בינלאומי גובר והולך בנושא מדינה פלשתינית, גם ממדינות ידידותיות לנו כשהעיונות לנו פשוט מכירות בהם, אמירה רשמית של כנסת ישראל היא מאוד משמעותית, בוודאי כשהיא מבטאת רוב מוחץ. היה מאוד סמלי שמפלגות שמאל ומרכז לא העזו להצביע בעד מדינה פלשתינית, אלא ברחו מהצבעה, מה שלא היה אפשרי בעבר, ותשעת

אישרה את הבקשה, ההצעה עלתה לסדר היום של המליאה. בשלב הזה מה שנותר הוא להביא את יושב ראש הכנסת ויושב ראש הקואליציה להסכים להביא את ההצעה לדיון במליאה, דיון שמסתיים בהצבעה על עמדת הכנסת ובו הסיוע יכולות להציע ניסוח סיכום משלהן".

אמירה עקרונית ולא רק נגד כפייה כוחנית

הניסיון הראשון לקיים את הדיון היה כבר בכנס החורף של הכנסת בעקבות ניסיון בינלאומי להביא להכרה חד־צדדית במדינה פלשתינית, החלטות אירופיות להכרה במדינה שכזו ותדרוכים מדאיגים מכיוון וושינגטון. המענה למהלכים הבינלאומיים הללו היה החלטת הממשלה נגד הכרה חד־צדדית במדינה פלשתינית. אלקין מצידו הציע לקיים דיון בכנסת ולקבל החלטה לסדר על בסיס ההצעה שלו.

"כבר כמעט שכנעתי, הודיעו לי שמסכימים וזה יקרה, אבל אז נתניהו חשש שנגיש הצעה שלא מדברת על הכרה חד־צדדית במדינה פלשתינית, אלא החלטה עקרונית נגד מדינה פלשתינית, ולכן הממשלה החליטה שהיא חוסמת את הדיון בהצעה שלי ומביאה להצבעה בכנסת את ההחלטה שהתקבלה בממשלה, ואכן היא עברה ברוב של 99 חברי כנסת".

את ההבדל בין שתי ההצעות רואה אלקין כדרמטי, והוא מסביר: "ההחלטה הקודמת הייתה טקטית נגד הכרה חד־צדדית במדינה פלשתינית, אבל היא לא פסלה אפשרות להקמת מדינה פלשתינית לאחר משא ומתן. לכן גם מפלגות שמאל כמו יש עתיד יכולות היו להצביע בעד. זו הייתה הצבעה חשובה בפני עצמה כאמירה טקטית מול העולם והניסיונות האירופיים להכיר בהם באופן חד־צדדי, אבל אני רציתי להגיע לאמירה עקרונית של הכנסת נגד מדינה פלשתינית. זה משהו שמעולם לא היה בכנסת ישראל".

"למעשה", מוסיף אלקין, "כנסת ישראל נדרשה לסוגיה הזאת בעבר ישירות ובעקיפין, ותמיד היה רוב למהלכים שציידו בכיוון של הקמת מדינה פלשתינית. כך היה גם באוסלו א' וב' וגם בהתנתקות שעברו ברוב בכנסת. מעולם לא הייתה בכנסת הצבעת רוב מוחלט נגד מדינה פלשתינית ממערב לירדן כמהלך אידאולוגי". כדי להעביר את ההצעה שלו שנחסמה כאמור בשלב הראשון, השתמש אלקין בסעיף מתקנות הכנסת שלפיו במידה ומגישה הצעה מתקשה, יש להניח את ההצעה על סדר היום בתוך שלושה

בשיתוף פעולה בין קואליציה לאופוזיציה קבעה הכנסת ברוב של 68 חברי כנסת מול תשעה כי "כנסת ישראל מתנגדת באופן נחרץ להקמת מדינה פלשתינית ממערב לירדן. הקמת מדינה פלשתינית בלב ארץ ישראל תהווה סכנה קיומית למדינת ישראל ולאזרחיה, תנציח את הסכסוך הישראלי-פלשתיני ותערער את היציבות באזור. זאת תהיה רק שאלה של זמן קצר עד שחמאס ישתלט על המדינה הפלשתינית ויהפוך אותה לבסיס טרור אסלאמי רדיקלי, הפועל בתיאום עם הציר בהנהגת איראן, כדי לחסל את מדינת ישראל".

את המהלך יזם חבר הכנסת זאב אלקין (הימין הממלכתי) ואליו חברו ח"כים מסייעות הליכוד, המחנה הממלכתי, ש"ס, יהדות התורה, הצינורות הדתית, ישראל ביתנו, עוצמה יהודית ומפלגתו שלו. על משמעות ההחלטה ועל העבודה הפרלמנטרית שקדמה לה הוא מספר ל"ריבונות": "על הצעת החוק הזאת עבדתי במשך כמה חודשים. יזמתי את המהלך עוד בכנס החורף מתוך כוונה לא להסתפק בכמה מילים שייאמרו במליאה, כמו שקורה פעמים רבות בכנסת, אלא להגיע להצעה חלוטה של הכנסת. הצעתי לחבר

היה מאוד סמלי שמפלגות שמאל ומרכז לא העזו להצביע בעד מדינה פלשתינית, אלא ברחו מהצבעה

הכנסת משה סלומון להצטרף ליוזמה והוא הצטרף".

ההחלטה אושרה בתחילה כהצעה לסדר, הכלי הפרלמנטרי שבו חבר כנסת מביע את עמדתו במשך כמה דקות ולאחר מכן לפעמים מעבירים את ההצעה לדיון בוועדה, דיון שלעיתים מתקיים ולעיתים לא. אלקין לא הסתפק בכך וביקש שההצעה תאושר להמשך דיון במליאה ולא בוועדה. "אף אחד לא הבין למה אני מבקש זאת, אבל לי הייתה תוכנית מסודרת מראש. כשהמליאה

כנסת ישראל מתנגדת באופן נחרץ להקמת מדינה פלשתינית ממערב לירדן. ולאזרחיה, תנציח את הסכסוך הישראלי-פלשתיני ותערער את היציבות באזור. ויהפוך אותה לבסיס טרור אסלאמי רדיקלי, הפועל בתיאום עם הציר בהנהגת איראן, כדי לחסל את מדינת ישראל".

(נוסח ההצעה שהתקבלה בכנסת)

צילום: יהודה כהן

ח"כ משה סלומון, הציננות הדתית

עוגן מדיני ציוני לכל ראש ממשלה עתידי

חבר הכנסת משה סלומון רואה בהצבעה הגורפת נגד מדינה פלשתינית אירוע היסטורי חסר תקדים, קלף פוליטי-מדיני בידי כל ראש ממשלה מול לחץ בינלאומי

הוא דיבר על האפשרות הזאת בעבר, ובסופו של יום כל אחד מסתכל על השותפים שמשפיעים על ההחלטות שלו. לכן גם בני גנץ רואה את זאב אלקין, שמקדם את המהלך, והדבר יוצר שיתוף פעולה שלצדדי עדיין לא הביא גם את אנשי יש עתיד לאירוע.

באשר לאנשיו של יאיר לפיד ביש עתיד והחלטתם להיעדר מההצבעה, סבור חבר הכנסת סלומון כי מאחורי ההיעדרות עומד הרצון להיבדל פוליטית מבני גנץ ולא מדובר בהחלטה ערכית. "אני סבור שהמציאות של ה-7 באוקטובר מזמנת הבנה אחרת לגמרי לגבי כל ניסיונות השלום עם הפלשתינים. כולם מבינים את זה, גם בשמאל. אני יודע לומר שחלק מיש עתיד רואים במדינה פלשתינית סכנה לחיינו יותר מהמזבז הנוכחי, ובכל זאת בסוף יש רצון לבדל את עצמם כמובדלי השמאל מול הימין לעומת האחרים".

ומה באשר לצעד הבא, הצעד שיאמר מה כן, ריבונות, ולא רק מה לא, מדינה פלשתינית? "לכול זמן ועת. תזמון הוא דבר מאוד משמעותי וחשוב. החוכמה היא לזהות את ההזדמנות הנכונה לייצר שותפויות פוליטיות רחבות שיביאו לזה. כעת ההצהרה היא דבר חשוב וגם החברה הישראלית כולה מבינה יותר את המציאות ונעה ימינה. הדבר יתאפשר ככל שנצבור יותר תמיכה ציבורית ובנין שהמהלך הזה לא יוצר שסע וקרע בתוך העם".

ברמה האישית, הוא מדגיש, "ברור שאני סבור שפרט למניעת המדינה הפלשתינית עלינו להחיל את הריבונות ביהודה ושומרון ובקעת הירדן וזהו המהלך הנכון. שלמות הארץ חשובה, אבל חובתנו לוודא שהדבר לא ייצור מחלוקות כבדות ובידול רחב יותר בחברה".

ברמה האישית, ברור שאני סבור שפרט למניעת המדינה הפלשתינית עלינו להחיל את הריבונות ביהודה ושומרון ובקעת הירדן וזהו המהלך הנכון. שלמות הארץ חשובה, אבל חובתנו לוודא שהדבר לא ייצור מחלוקות כבדות ובידול רחב יותר בחברה

ציידנו את ראש הממשלה באמירה חד-משמעית הקובעת שכנסת ישראל מתנגדת למדינה פלשתינית, ואם מישהו ידרוש זאת יוכל ראש הממשלה לומר שהוא לא יכול לקבל תכתוב שכזה כי עמדת חברי הכנסת מנוגדת לכן

זה את המרחק בין חברי מפלגתו של בני גנץ, המחנה הממלכתי, לחברי מפלגתו של איתמר בן גביר, עוצמה יהודית. סלומון אינו סבור שהפערים הללו מחלישים את האמירה העולה מתוצאות ההצבעה. "להפך. ראשית, זה הרבה יותר טוב מכל אמירה קודמת. התקדמנו צעד. אומנם לא מדובר בצעד מושלם והיה נכון שיהיה חוק יסוד שיגיד זאת ואז הדברים היו במעמד אחר לגמרי, ועם זאת כאן מדובר באמירה שיוצרת אווירה ומגמה שקובעות את גבולות הגזרה של השיח הפוליטי והמדיני".

סלומון סבור כי גם על מדינות ערב משפיעה החלטה מסוג כזה המבטאת את רוח העם בישראל. "העולם הערבי ניזון מהשיח הישראלי. אם אנחנו מדברים על ניצחון והכרעה או מבטאים חוסר אחדות הדברים מובנים שם ומשפיעים עליהם. כך גם כשאנחנו מבטאים את ההתנגדות למדינה פלשתינית".

ומה באמת חושבים על זה בני גנץ ויאיר לפיד?

האם כאשר בין המצביעים בעד ההצהרה נמצא גם בני גנץ, מי שאירח בביתו את יושב ראש הרשות הפלשתינית ודאג להעביר לחשבונה חצי מיליארד שקלים כדי למנוע את קריסתה, מי שרואה בעצמו את ממשליו של רבין וצפון בבוא היום לתמוך בהקמת מדינה פלשתינית, אין חשש שמדובר באירוע אווירה שאולי גם מטעה את המצביעים? סלומון משיב בשאלה: "האם בטוח שנתינו לא ינהג כך? הוא הרי לא מדבר על מדינה פלשתינית כי הקונסטלציה הפוליטית שהוא בנה בקואליציה שלו לא מאפשרת זאת. הרי גם

חבר הכנסת משה סלומון (הציננות הדתית) חבר ליוזמתו של חבר הכנסת זאב אלקין ולמעשה היה הזרוע הקואליציונית שהובילה את ההצבעה שאחריה קביעה נחרצת של כנסת ישראל: לא למדינה פלשתינית.

בעיני חבר הכנסת סלומון עיקר משמעותה וחשיבותה של ההצהרה היא "צירת סדר יום ושינוי תודעה ברמה הבינלאומית, והדבר חייב להתחיל בכנסת. כשבכנסת יש תמימות דעים והנכחה של עמדת רוב הבית, זה נותן לכל מדינאי ישראלי בכיר ולכל ראש ממשלה החלטה שהוא יכול להציג אותה ואת עצמו כמייצג אותה".

"במשך שנים רבות מדברים על מדינה פלשתינית ומעלים זאת בצורות שונות חדשות לבקרים. בעקבות לחצים כאלה ואחרים יכול ראש ממשלה כזה או אחר לשאת עוד נאום בר אילן ולדבר על שתי מדינות לשני עמים. בהחלטה הזאת הבאנו למצב שבו הסוגיה הגיעה לדיון שבסופו דרשנו שיתקיים דיון במליאה מלאה, ואכן התקיים דיון כזה ומספר גדול של חברי כנסת הצביעו נגד הקמת מדינה פלשתינית. למעשה מדובר ב-68 חברי הכנסת הציוניים שנכחו במליאה מול תשעת חברי כנסת ערבים. מבחינתנו בכך ציידנו את ראש הממשלה באמירה חד-משמעית הקובעת שכנסת ישראל מתנגדת למדינה פלשתינית, ואם מישהו ידרוש זאת יוכל ראש הממשלה לומר שהוא לא יכול לקבל תכתוב שכזה כי עמדת חברי הכנסת מנוגדת לכן. הרעיון הוא ליצור עוד נקודת עוגן לכל מדינאי שירצה להעלות אפשרות כזאת ולומר לו: אין לך גב של הכנסת לך".

"מאז ומתמיד היה דיון בכנסת ונשמעו קולות בעד ונגד, אבל מעולם הדברים לא הגיעו לכדי הצבעה. משום כך מדובר בהחלטה היסטורית שבה הכנסת אומרת את דברה. לכן יש כאן אמירה בעלת משמעות היסטורית. נכון שהדברים הפיכים, כמו שגם חוק יסוד הוא הפיך, ונכון שלא מדובר בהצהרה מחייבת ויכול ראש ממשלה לנהוג כמעשה אריאל שרון שפעל בניגוד להצבעה, אבל תמיד תהיה מולו טענה חזקה". בין המצביעים בעד ההצעה אישים הנמצאים במרחק אידאולוגי עצום זה מזה, וניתן לציין בהקשר

מציע לאמריקאים להקים בליבה של ארצות הברית מדינת אלקעידה אחרי אסון התאומים, כך אי אפשר לתבוע את הקמתה של מדינה פלשתינית בליבה של ישראל.

גם אם עדיין לא הוצגה עמדה ישראלית רשמית בדבר החלופה המדינית לרעיון שתי המדינות, אנחנו לא פטורים מלהבהיר לעולם שקונספט המדינה הפלשתינית שגוי ויש להסיר אותו מסדר היום, אומר אלקין. "המחשבה שזה מה שיפתור את כל בעיות המזרח התיכון היא שגיאה קשה ורעיון שמנוגד גם להגייון הבריאי, גם לשורשים הלאומיים וההיסטוריים שלנו ביהודה ושומרון וגם לתפיסה הביטחונית שלנו, ובנוסף לכול היום ברור שהמדינה הזאת תהפוך למדינת חמאס כשאנחנו רואים תמיכה של 70 אחוזים בחמאס ביהודה ושומרון. את זה חובה לשווק לעולם".

ועל רקע כל אלה אנחנו שואלים את אלקין אם הצעד הבא, הצבעה לא רק על מה לא אלא על מה כן, הצבעה על ריבונות, צפויה להתאפשר בקרוב, והוא משיב: "בתנאים האלה, עם הממשל הנוכחי, זה עדיין רחוק, אבל תמיד דגלתי בכך שהגאולה באה קמעה קמעה ומה שרחוק היום יכול להפוך למעשי בהמשך. צריך רק להאמין ולדחוף לשם. אני מאמין בכיוון הזה של הריבונות, ופעלתי לכך כבר כשהייתי ראש שדולת ארץ ישראל והיינו קרובים להכרזה על ריבונות, לפחות על חלק מיהודה ושומרון, בסוף הקדנציה של טראמפ. לצערי זה לא קרה והדברים חזרו אחורה, אבל זה מראה שהרעיון הוא לא מהלך חסר סיכוי במציאות. לכן אני אופטימי".

כשם שאיש לא היה מציע לאמריקאים להקים בליבה של ארצות הברית מדינת אלקעידה אחרי אסון התאומים, כך אי אפשר לתבוע את הקמתה של מדינה פלשתינית בליבה של ישראל. גם אם עדיין לא הוצגה עמדה ישראלית רשמית בדבר החלופה המדינית לרעיון שתי המדינות, אנחנו לא פטורים מלהבהיר לעולם שקונספט המדינה הפלשתינית שגוי ויש להסיר אותו מסדר היום

קמת מדינה פלשתינית בלב ארץ ישראל תהווה סכנה קיומית למדינת ישראל זאת תהיה רק שאלה של זמן קצר עד שחמאס ישתלט על המדינה הפלשתינית יראן, כדי לחסל את מדינת ישראל. קידום הרעיון של המדינה הפלסטינית בעת הטבח של 7/10/23 ומבוא להשתלטות האסלם הגיהאדיסטי על המזרח התיכון

מה קרה למפלגה הדמוקרטית בארצות הברית?

יחסו העוין של ממשל ביידן, ממשיכו של ממשל אובמה, לישראל, ומנגד יחסו הסלחני והמקרב של אותו ממשל לאיראן, נטוע עמוק בתפיסה שהולכת ומשתלטת על המפלגה הדמוקרטית. החוקרת קרולין גליק בריאיון

מתומכיה המובהקים של ישראל בסנאט וכעת הוא מכשיר מדיניות עוינת לישראל.

אמרי לי מי יועצין ואומר לך מה תוכניותייך

גליק רואה בהצבתה של קמלה האריס כמועמדת לנשיאות השלמתו של תהליך, וכאשר היא בוחרת כמועמד לסגן נשיאה כמועמד הרדיקלי טים וולז, ולא כמועמד היהודי ג'וש שפירו שהיה מביא לה ניצחון קריטי בפנסילבניה, התהליך ברור ודרמטי בעבור ישראל. אם לא די בכך היא מציינת את שני האישים המובילים סביבה כמלמדים עוד על כוונותיה של האריס, פיליפ גורדון ואילן גולדנברג.

"פיליפ גורדון, היועץ לביטחון לאומי של האריס, ואילן גולדנברג, שהיה היועץ של האריס למזרח התיכון ועבר למועצה לביטחון לאומי כמנהל בכיר ובנוסף מונה כאיש הקשר שלה לקהילה היהודית במהלך הקמפיין", אומרת גליק ומציגה מעט מעברם

העצמת איראן שנפגעה על ידי האמריקאים. "הגורם השני שצריך להיטיב איתו, כי הוא נפגע מהמדיניות המדכאת של האמריקאים, הם הפלשתינים. לכן אובמה החליט שהמדיניות שלו צריכה להיות העצמת שני הגורמים הללו על חשבון בעלות הברית של

פיליפ גורדון לפי כל התרחישים הוא המועמד המוביל להיות מזכיר המדינה אם האריס תיבחר. הוא נציג על מלא של הקו הפרו-איראני, האנטי-ישראלי והפרו-פלשתיני של אובמה

ארצות הברית, וזה מה שהם עושים מאז". בתחילה, מציינת גליק, הייתה מדיניותו של אובמה שנויה במחלוקת במפלגה הדמוקרטית, אך הפעילות המעשית שלו הצליחה לפגוע כמעט אנושות בכוחם הפוליטי של מי שהיו רוב במפלגה וחשבו אחרת ממנו. כך אירע שדמויות שהיו פרו-ישראליות, פרו-יהודיות ופרו-אמריקאיות נדחקו לאחור ואת מקומן תפסו גורמים קיצוניים שפגעו פגיעה קשה ביחסים עם ישראל. בהקשר זה היא מזכירה דמויות כמו ננסי פלוסי, שבמקורה מגיעה מבית תומך ישראל ואביה היה תורם לאצ"ל וללח"י, אך כיום מוצאת את עצמה במקום אחר לחלוטין כאשר היא מחרימה את נאומו של ראש ממשלת ישראל.

העצמת כוחם של הקיצוניים ודחיקת רגלם של גורמים פרו-ישראליים במפלגה גרמו לדמויות רבות להיסחף בזרם ובכך הפכה המפלגה את פניה יותר ויותר. כך קורה ש"באמצע מלחמת קיום ישראלית, האיש שמכנה את עצמו כמגן של ישראל, צ'אק שומר, מנהיג הרוב הדמוקרטי בסנאט, עולה לדוכן הנואמים וקורא להפלת השלטון בישראל. לא הפלת השלטון באיראן ולא הדחת חיובאללה מעסיקים אותו אלא השלטון בישראל, וזהו אותו שומר שפעל להעברת השגרירות לירושלים כבר ב'96 והיה

העם הנבחר על ידי האל. העובדה הזאת היא שהובילה לתמיכה האמריקאית ביהודים עוד לפני קום המדינה, לכך שאין בארצות הברית אנטישמיות ממסדית, לתמיכה הממסדית בישראל ולתובנות הבסיסיות של האמריקאים לגבי המזרח התיכון. האמונה בבשורת התורה הביאה לכך שגם אם ישראל הייתה מדינה חלשה וגם אם זה פגע ביחסים שלהם עם הערבים - הם תמכו בנו".

לכך נוספה האמונה שגם הם עצמם מהווים אור לגויים והאמונה שארצות הברית של אמריקה היא כלי אלוהי שנועד להביא לעולם את בשורת החירות הכוללת זכויות אזרח וכיוצא באלה. אבל אז הגיע אובמה ש"מיד בהתחלה פסל את התפיסה שרואה בארצות הברית ובישראל אור לגויים. הוא ניתק את הקשר של מדיניות החוץ האמריקאית לערכים האמריקאים ופסל את הגישה שרואה בארצות הברית מדינה מוסרית, ובמקום התפיסה הזאת אימץ תפיסה סובייטית שלפיה ארצות הברית היא מדינה שנוולדה בחטא העבדות השחורה והמורשת שלה היא מורשת של דיכוי סבל ושעבוד, גם בבית פנימה וגם כלפי מדינות אחרות".

תפיסה זו רואה בעוצמה האמריקאית כלי לדיכוי האחר, ומשום כך, סבר אובמה, יש להתארגן מחדש באופן שנותן שוויון תוצאות ולא שוויון הזדמנויות. הדבר בא לידי ביטוי בדיכוי בעלי יכולות כלכליות, שכליות, פיזיות ואחרות כדי להגיע לתוצאות שיקדמו בעלי יכולות פחותות, בעיקר מי שאינם לבנים. היהודים נכללו בקבוצת המדכאים, "ולכן נתת לראשונה הפתח לדיכוי ואפליה של יהודים משום היותם תת-קבוצה סופר-פריווילגית ומוצלחת, מה שמחייב דיכוי ייחודי".

אבל אשמים אנחנו, ועכשיו נתרפס ונתקן

לתפיסה הזאת יש גם השלכות על מדיניות החוץ של ארצות הברית, מאחר שהיא טוענת שהמשטרים שנאבקו באמריקה צדקו כשראו בה אומה בלתי מוסרית, וגולת הכותרת לכך היא האיראנים. "המחשבה היא שהבעיות במזרח התיכון נובעות מכך שארצות הברית ניסתה לדכא את האיראנים ולמנוע מהם לממש את הזכויות שלהם להיות אנטי-מערביים ואנטי-אמריקאיים. לכן הדגל של מדיניות החוץ של אובמה היה דגל הפיוס עם איראן ויצירת ציר מעצמות חדש במזרח התיכון על חשבון ישראל והמדיניות הסוניות בראשות מצרים וערב הסעודית. היעד הוא

כבר 16 שנים עוקבת החוקרת, הפובליציסטית והסופרת קרולין גליק אחרי התמורות שמתחוללות במפלגה הדמוקרטית בארצות הברית, והמסקנות שלה אמורות להטריד ולהדאיג בעיקר את ישראל, אבל ממש לא רק אותה. "המפלגה הדמוקרטית עברה רדיקליזציה", היא קובעת ומתארת כיצד הפכה המפלגה לפרו-איראנית, לא פחות, תוך שהיא זונחת ערכים, ידידים ובני ברית.

"עד תקופת אובמה התפיסה במפלגה הדמוקרטית הייתה קרובה לזאת של הרפובליקנים, מה שאיפשר שיתוף פעולה בין הצדדים. היום כמעט אין מכנה משותף בין המפלגות בהקשר מדיניות החוץ והפנים בגלל אותה רדיקליזציה", אומרת גליק.

כדי שנבין איך זה קרה היא לוקחת אותנו לסיור רקע אמריקאי: "מאז ומתמיד האמינה ארצות הברית שהיא הארץ המובטחת השנייה. אברהם לינקולן דיבר על זה. הם ראו בתנ"ך מקור עיקרי להשראת האבות המייסדים, והמכנה המשותף שלהם עם ישראל ועם העולם החופשי מושתת על התורה. זה גרם לכך שהברית האמריקאית עם ישראל, וכך גם עם מדינות נוספות כמו אנגליה, בהקשר המוסלמי של המזרח התיכון, מושתתת על האמונה בבשורת התורה ועל היות עם ישראל

המחשבה היא שהבעיות במזרח התיכון נובעות מכך שארצות הברית ניסתה לדכא את האיראנים ולמנוע מהם לממש את הזכויות שלהם להיות אנטי-מערביים ואנטי-אמריקאיים. לכן הדגל של מדיניות החוץ של אובמה היה דגל הפיוס עם איראן ויצירת ציר מעצמות חדש במזרח התיכון על חשבון ישראל והמדיניות הסוניות

אילן גולדנברג קיצוני יותר מגורדון ברטוריקה וברקורד שלו בכל מה שקשור לישראל, הוא אחד האנשים המרכזיים שמושכים בכוח המשימה שהוקם כדי להטיל סנקציות על ישראלים.

של השניים: "פיליפ גורדון לפי כל התרחישים הוא המועמד המוביל להיות מזכיר המדינה אם האריס תיבחר. הוא נציג על מלא של הקו הפרו-איראני, האנטי-ישראלי והפרו-פלשתיני של אובמה. הוא יקדם את זה עם מנדט", משוכנעת גליק. היא מציינת כי בניגוד לצפוי ולהיגיון הפוליטי האריס אינה פוזלת למרכז כדי לגרוף קולות מתנדנים. בכל מה שנוגע למזרח התיכון היא מעדיפה לפנות עוד ועוד שמאלה, "כדי שכולם ידעו שאם לביידן יש רגש פרו-ישראלי, כפי שבא

קרולין גליק, סופרת ופובליציסטית

על היכולת שלנו לתמרן בזירה הבינלאומית הסבוכה.

"אני לא מכנה את ארצות הברית כאויב, כי יש שם רוב של 80 אחוז שתומכים בישראל באופן מוחלט, למרות המהומות בקמפוסים ולמרות הרטרוריקה בבית הלבן, אבל הרוב הזה לא מקבל ביטוי במדיניות האמריקאית. המפלגה הדמוקרטית לא רוצה את ישראל כמדינה ריבונית, אלא כמדינה וסאלית ולשם כך הם משתמשים ביד אומן בשמאל הישראלי שמשתף איתם פעולה. לא אשכח איך ב־2023 אסף זמיר חזר מתפקידו כקונסול, ובריאיון לערוץ 12 הוא הגדיר אותנו כמדינה וסאלית שצריכה להתנהג בהתאם. כך גם גנרלים שמדברים על ברית הגנה עם אמריקה ככורח. הם מקבלים את הקביעה האנטי־ציונית הזאת, ומי שמקבל אותה פוסל את התפיסה של מדינה יהודית ריבונית. צריך לעקור את התפיסה הזאת מהשורש. הם הופכים את התלות הזאת לערך בעוד האמריקאים רואים בביטול הריבונות הישראלית כלי עיקרי להפלת שלטון הימין".

משום כך שבה גליק ומתריעה מאיומים כאלה ואחרים מתוככי הממשלה להביא לפירוקה בגלל חוסר הסכמה כזה או אחר. זה יהיה אסון מוחלט, היא אומרת וקובעת: "אתה לא מוותר על שלטון, בוודאי לא בעת הזאת".

שיקום העצמאות האסטרטגית של ישראל, אומרת גליק, צריך להתחיל בביטול התלות הצבאית ולא בהכנת תוכניות צבאיות המבוססות על חידוש חבילת הסיוע האמריקאית ב־2027, אלא להפך, להיגמל

המפלגה הדמוקרטית לא רוצה את ישראל כמדינה ריבונית, אלא כמדינה וסאלית ולשם כך הם משתמשים ביד אומן בשמאל הישראלי שמשתף איתם פעולה

מהסיוע הזה ולא לחדש אותו. "לא להנציח את התלות שלנו באמריקאים, בוודאי שלא לרכוש את שתי הטייסות מהם. ההחלטות שאנחנו מקבלים היום לגבי רכש עתידי משפיעות

העולם כולו, שם עוברים כ־40 אחוזים מייצוא הנפט העולמי.

כאשר אנחנו שואלים את קרולין אם על רקע כל זאת היא רואה בארצות הברית אויב או ידיד, היא משיבה: "זה היברידי וזה תלוי בשלטון". משום כך, היא אומרת, על ישראל

שיקום העצמאות האסטרטגית של ישראל, אומרת גליק, צריך להתחיל בביטול התלות הצבאית ולא בהכנת תוכניות צבאיות המבוססות על חידוש חבילת הסיוע האמריקאית ב־2027, אלא להפך, להיגמל מהסיוע הזה ולא לחדש אותו

להציב מדיניות עקבית שנוגעת למכלול סוגיות ומישורים הנוגעים ליחסי ישראל וארצות הברית, ובעיקר "להתיר את התלות האסטרטגית שלנו בארצות הברית".

להיערך אסטרטגית לעצמאות אמיתית

"ראינו איך אחרי ה־7 באוקטובר לא יכולנו לנהל מלחמה בלי חימושים אמריקאיים, ולכן מתחילת המלחמה היינו תלויים בהם. אם לא היינו סוגרים את המפעלים לייצור מקלעים, פגזי טנקים וארטילריה, כדורים לרובי סער, פצצות וחלקי חילוף לטנקים ועוד, אם הכול היה מיוצר בישראל היינו במצב אחר. לא היינו צריכים לחכות לאור ירוק לאישור ולמשלוחי הנשק. גם אם טראמפ ייבחר לא נקבל ספינות מלחמה שיעזרו לנו, אבל טראמפ ייתן לנו גיבוי פוליטי באו"ם מול האירופים, הסינים ואחרים אם נעשה את העבודה בעצמנו. התפיסה שלנו את עצמנו כאסקופה נדרסת של ארצות הברית צריכה לחלוף מהעולם. אנחנו צריכים להיות עוצמתיים בין אם הרפובליקנים בשלטון ובין אם הדמוקרטים".

לידי ביטוי בתחילת המלחמה, לה אין את הרגש הזה, שיהיה ברור שאם מדיניות ביידן עוינת לישראל היא תמשיך אותה בלי סיפורי הציונות וגולדה".

"אילן גולדנברג קיצוני יותר מגורדון ברטוריקה וברקורד שלו בכל מה שקשור לישראל", אומרת גליק. "הוא אחד האנשים המרכזיים שמושכים בכוח המשימה שהוקם כדי להטיל סנקציות על ישראלים. התכלית היא לפגוע בממשלת הימין ולהביא להתפרקותה, ואילן גולדנברג הוא שמוביל את כוח המשימה הזה. מדובר במי שנולד בישראל וגדל בארצות הברית, וביטל את האזרחות הישראלית שהייתה לו כדי לשרת בממשל אובמה. הוא אדם מאוד אנטי־ציוני שמגדיר את עצמו כפרוי־ישראלי אבל מתנגד לימין ולהנהגתו ולכן הוא עושה קרימינליזציה של אנשים כמו איתמר בן גביר ובצלאל סמוטריץ' וחותר להפלת נתיניהו. האדם הזה צפוי להיות בכיר מאוד בכל מה שנוגע למזרח התיכון".

באמתחתה של גליק יש לא מעט הוכחות למדיניות הבעייתית של ארצות הברית תחת הממשל הדמוקרטי. אחת מהן היא צבא לבנון ש"בפועל הוא ת"פ החיובאללה, אבל מי שמאמן אותו ומחמש אותו זה ארצות הברית. מדובר בצבא שלא פועל בלי אישור של נסראללה, צבא שמסייע לוגיסטית לכוחות

אם לא היינו סוגרים את המפעלים לייצור מקלעים, פגזי טנקים וארטילריה, כדורים לרובי סער, פצצות וחלקי חילוף לטנקים ועוד, אם הכול היה מיוצר בישראל היינו במצב אחר. לא היינו צריכים לחכות לאור ירוק לאישור ולמשלוחי הנשק

חיזבאללה וששורתיו מלאות בשיעים, ולמרות זאת ארצות הברית מממנת אותו. היא זו ששילמה במשך כמה חודשים את המשכורות של הקצינים והחיילים בצבא לבנון במזומן. כלפי חוץ האמריקאים אומרים שצבא לבנון הוא הגוף האחראי והוא מתנגד לחיזבאללה כדי להצדיק את ההתנהלות שלהם, אבל כולם יודעים שהם נתונים בידיים של נסראללה. בפועל, אם נתקוף את חיזבאללה הם יציבו את צבא לבנון כמגן אנושי ואם נפגע בהם ארצות הברית תעצור אותנו".

עוד היא מזכירה את ההחלטה האמריקאית לביטול הסנקציות שהוטלו על ערב הסעודית משום שהיא הפסיקה את הלחימה שלה נגד החות'ים. כזכור, הדמוקרטים האשימו את הסעודים בפשעי מלחמה נגד החות'ים, ובחודש הראשון לכהונתו כנשיא הוציא ביידן את החות'ים מרשימת ארגוני הטרור של מחלקת המדינה. מכירת הנשק מארצות הברית תתחדש כי הסעודים לא נלחמים בחות'ים למרות שמדובר בטרוריסטים שתוקפים בבאב אל-מנדב, המיצרים החשובים כל כך לכלכלת

מפגן פרו פלסטינית בארה"ב

חזרה לעצמאות החימוש - מלקחי המלחמה ההכרחיים

כשהיא ניצבת מול לא פחות משבע זירות מלחמה שונות, מבינה ישראל עד כמה פגעה בה ההחלטה להקטין את צה"ל ולסגור מפעלי חימוש ישראליים. תהליך התיקון ייקח שנים. אלוף משנה במילואים פרופ' גבי סיבוני מתבונן במלחמה ממעוף הציפור

אל"מ פרופ' גבי סיבוני

צילום: חן גילי

הראשונים של המלחמה, אינו שייך לחדשים האחרונים. "מדינת ישראל חייבת להחזיר את התושבים לצפון, וזה יקרה רק על ידי סילוק חיזבאללה מדרום לבנון, שם הוא נמצא בטווחי כינון ישיר של ירי עלינו, וזה יקרה רק על ידי כיבוש דרום לבנון. לכן כל המחשבות על הסכמים ופוטנטים לא יחזירו גם לא תושב אחד לצפון. כאשר אנחנו לא מנצלים הזדמנויות לפעול בצפון ומעכבים פעולה של הרחקת חיזבאללה צפונה בפעולה התקפית, זה בעייתי מאוד".

ומעל כל אלה מציב סיבוני את איראן ש"היא המושכת בחוטים. באיראן צריכים להבין שכל פעולה שהם יעשו נגד ישראל תיענה בתקיפת תשתיות רחבות באיראן, חשמל, נפט, מים, נמלים ותשתיות כלכליות מה שיכול לערער את השלטון בצורה קשה מאוד. זה יכול להיות גם פגיעה בגרעין, אבל יש לישראל מנעד רחב של פעילות אפשרית. אני בטוח שהם מבינים את מה שאני אומר כאן".

ובתווך נמצאת הזירה הפנימית ביהודה ושומרון, שגם היא מתעצמת והולכת, וגם כאן ידה של איראן טמונה עמוק. "אחד המרכיבים המרכזיים הוא ניסיון של איראן ליצור פרוקסי חדש, אחרי שנעלמו לה הפרוקסים בעזה, חמאס והג'יהאד האסלאמי. לכן הם מנסים ליצור מאמץ רציני ביהודה ושומרון באמצעות הכנסת אמל"ח והכוונת פיגועי טרור. כאן צה"ל פועל ונלחם בצורה יפה מאוד ומסכל החדרה של אמצעי לחימה למרחב".

מול כל אלה מבינים כיום מקבלי ההחלטות בדרג הביטחוני ובדרג המדיני שלא ניתן עוד להיתלות בסיוע אמריקאי ואירופי הנתונים לגחמות של מנהיגים וסנקציות אפשריות, ויש להשיב את עצמאות החימוש הישראלי לקדמותו. סיבוני מציין כי למיטב ידיעתו כבר הוחל בתהליך שכזה, אך השלמתו תארך כמה שנים. "לפרק זה קל, לבנות זו קריעת ים סוף. יש התחלה, אבל היא מחייבת מאמצים גדולים. גם הוועדה לבחינת תקציב הביטחון תצטרך לשבת על המדוכה ולתת תשובות לשאלת ההתמודדות עם מכלול האיזמים שבסביבה".

ואת זה אנחנו עדיין לא משלימים בגלל כשל אסטרטגי שלנו. כאשר אנחנו לא מטפלים בסיפור האזרחי וצה"ל לא לוקח אחריות אזרחית, התוצאה שחמאס משתלט. העובדה הזאת מאריכה את המלחמה".

השליטה האזרחית שאותה רואה סיבוני כקריטית כל כך להשלמת מטרות המלחמה נמנעת, מאחר ש"צה"ל ומערכת הביטחון מתנגדים לשלטון צבאי. הם מרתיעים את הציבור כשהם מתרגמים את השליטה הזאת לתחומי חינוך וכיוצא באלה, למרות שאין לזה שחר. לא מדובר בתחומים הללו, אלא בשליטה על הסיוע ההומניטרי של מזון, מים ורפואה בסיסית. "אומרים לנו דברים גדולים כמניפולציה שנועדה להפחיד את הציבור ואת הדרג המדיני".

ממד לא מבוטל של אחריות, אומר סיבוני, מוטל על הדרג המדיני, על הממשלה והעומד בראשה, שאינו מצליח לכפות את דעתו על מערכת הביטחון, "אבל צריך לזכור שצה"ל מקבל גיבוי משר הביטחון בהתנגדות לממשל צבאי, כך שהדרג המדיני חצוי והדבר יוצר בעיות".

בהתייחס למערכה בצפון אומר סיבוני כי הבידול בין עזה לצפון, שהיה נכון לחדשה

נכנס בעוצמה לעזה בחודשים הראשונים והשיג הישגים משמעותיים", אומר סיבוני ומציין כי כבר בשלב זה גודלו של הצבא היה למגבלה שלו. "צה"ל קטן והוקטן מאוד במרוצת השנים האחרונות, כך שאנחנו צריכים צבא יבשה במלחמה הזאת, אבל הוא קטן מאוד ולא מספיק מול האוימים שאנחנו רואים. אנחנו במצוקת סד"כ שמחייבת אותנו לנהל סדר כוחות במקביל בעזה, באיו"ש ובגבול הצפון. תיקון המצוקה הזאת ייקח הרבה זמן. לפרק היה קל מאוד, לתקן יהיה הרבה יותר קשה".

סיבוני מקפיד שלא להפנות אצבע מאשימה לאישיות כזו או אחרת שהובילה לצמצום הכוחות. "לא מדובר בהכרח מרצון של אנשים לצמצם", הוא אומר. "היו גם מצוקות תקציביות שיצרו לחץ גדול מהאוצר לצמצם את הצבא, וכתוצאה מכך נדרשו מקבלי ההחלטות להכריע. בנוסף לכך חלק מהמפקדים, לא כולם, לא הבינו את עוצמת האיום ולכן הקטינו את מערך המילואים ומערך היבשה ואת התוצאה אנחנו רואים עכשיו. זה מחייב שידוד מערכות".

בדבריו מדגיש סיבוני כי לא מדובר רק במצוקת סד"כ אלא גם במצוקת מלאים וחימושים. "יש כאן בעיה גדולה שנובעת מחוסר הבנת האיום והנגזרות ממנו. את זה צריך לחקור בעתיד, ללמוד ולראות איך מתקנים. כעת אנחנו במציאות שבה סדרי הכוחות ויכולת הפעולה בעזה ובצפון מושפעים מהמצוקה שנוצרה".

צה"ל מקבל גיבוי משר הביטחון בהתנגדותו לממשל צבאי בעזה

"בעזה צה"ל פועל ככל יכולתו ומתקדם באופן שיטתי להשמדת יכולות חמאס. הבעיה העיקרית אינה הצד הצבאי, שמטופל באופן מצוין על ידי הצבא, אלא בטיפול בממד האזרחי של הפעולה. חמאס משתלט על הסיוע ההומניטרי ודרך זה הוא שולט באוכלוסייה כאשר הוא זה שמחלק ומוכר את הציוד, ובכך הוא מנכיח את עצמו בקרב האוכלוסייה ומגדיל את מרחב הנשימה שלו. חשוב לזכור שבין מטרות המלחמה הייתה גם השמדת היכולות השלטוניות של חמאס,

בשיחה עם 'ריבונות' מנתח פרופ' גבי סיבוני, אלוף משנה במילואים, ראש תוכניות המחקר של המכון למחקרי ביטחון לאומי בתחומי הסייבר והצבא, במבט כולל ממעוף הציפור את אירועי מלחמת חרבות ברזל, ההצלחות לצד הליקויים.

אם המערכה ברצועת עזה נחשבת למורכבת, אולי מהמורכבות ביותר שצבא מודרני התנסה בהן, מקפיד סיבוני להגדיר את המלחמה כמלחמה רב-זירתית המחייבת קשב ותגובה בלא פחות משבע זירות שונות: עזה, לבנון, יהודה ושומרון, החות'ים, המיליציות האיראניות בגבול עיראק-סוריה וזירת איראן המנצחת על המערכה כולה.

סיבוני מעריך כי איראן הופתעה מעיתוי מתקפת חמאס על יישובי עוטף עזה. המתקפה, הוא מדגיש, היא אומנם חלק מהאסטרטגיה הרחבה של איראן, כך שהיא לא התנגדה לה, אבל העיתוי התקבל בהפתעה בטהרן. "להערכת איראן רצתה לזיז מערכה משולבת שכזו בעיתוי מתאים לה, כלומר אחרי שהיא תהפוך כבר למדינה גרעינית". ועם זאת, משפתח החמאס במערכה איראן בחרה להצטרף אליה בדרכה שלה.

"בתחילת המלחמה היה חשוב לבדל בין לבנון לעזה כדי לאפשר התמקדות בעזה על מנת להתקדם להשלמת המטרות שהדרג המדיני הציב. הבידול הזה תרם, ואכן צה"ל

חלק מהמפקדים, לא כולם, לא הבינו את עוצמת האיום ולכן הקטינו את מערך המילואים ומערך היבשה ואת התוצאה אנחנו רואים עכשיו. זה מחייב שידוד מערכות

מול כל אלה מבינים כיום מקבלי ההחלטות בדרג הביטחוני ובדרג המדיני שלא ניתן עוד להיתלות בסיוע אמריקאי ואירופי הנתונים לגחמות של מנהיגים וסנקציות אפשריות, ויש להשיב את עצמאות החימוש הישראלי לקדמותו

סא"ל (מיל') עו"ד מוריס הירש

הסוסים עוד לא ברחו מבית הדין בהאג

גמגום ישראלי של יותר מיובל שנים בנוגע לקשר שלנו ליהודה ושומרון הזמין על כולנו מתקפה בינלאומית, ובית הדין בהאג הוא רק דוגמה. סגן אלוף (במיל') עורך הדין מוריס הירש משוכנע שעוד ניתן לתקן

הניסוי בבני אדם שהחל בהסכמי אוסלו חייב להיגמר. יותר ערבים ויהודים נהרגו ונרצחו מאז אוסלו בתהליך 'השלום' מאשר אי פעם לפני כן. התהליך הזה נכשל באופן מוחלט ועלינו להכיר בכך

שהוחלה על ירושלים לא אומרת לאו"ם כלום כי זו החלת ריבונות שרירותית על חלק מהשטח. אם ההצדקה היא המנדט הבריטי, קחו אחריות על הכול. אי אפשר לשקר לעצמכם ולקחת רק חלק באופן שרירותי. האו"ם לא מקבל מצב שבו אנחנו לוקחים רק חלק, זה או שאנחנו לוקחים את הכול בהתאם למנדט או שמוותרים כי זו מדינה פלשתינית".

ועם כל זאת, אם הרגע נדמה שהפרשנות המשפטית של ההחלטה בהאג מעניקה לבית הדין הזה נימוק פחות אנטישמי, מוריס הירש מדגיש כי האנטישמיות הגלומה בהחלטה מסתתרת בעצם העובדה שהשופטים שם בוחרים להמציא עם שאינו קיים ומדינה שמעולם לא הייתה קיימת ומקפידים לעשות זאת רק נגד העם היהודי, על אף שהעובדות מונחות לפניהם. "יש כאן אנטישמיות במהות", הוא אומר.

"הניסוי בבני אדם שהחל בהסכמי אוסלו חייב להיגמר. יותר ערבים ויהודים נהרגו ונרצחו מאז אוסלו בתהליך 'השלום' מאשר אי פעם לפני כן. התהליך הזה נכשל באופן מוחלט ועלינו להכיר בכך. על ישראל להחליט איפה היא רוצה את הגבול שלה ולפעול בהתאם. האם להחיל את הדין הישראלי אחד לאחד, ואז מה עושים עם האוכלוסייה, או לבחון חלופות כפי שקיימות באותן ריבונויות מיוחדות (ראו הרחבה בריאיון עם החוקר אור יששכר). כל זה צריך להתרחש מתוך הבנה בסיסית שלא אני הוא שיוצר מצב שהאנשים הללו הם נטולי מדינה, אלא הם בחרו במצב הזה. הירדנים שפלטו ליהודה ושומרון הפכו אותם לכאלה. כל זה מתחיל בשכנוע עצמי ואמונה בצדקת הדרך. עלינו לדעת שהזכויות המשפטיות על כל השטח מהנהר ועד הים הם שלנו, ולאחר מכן להחליט איך לנהוג גם לגבי השטח וגם לגבי האנשים".

על ידי הערבים. עשינו הבחנה בין יהודה ושומרון ובין שאר המדינה על בסיס הקו הירוק, וההבחנה הזאת עומדת לנו לרועץ עד היום הזה".

הירש מחזיר אותנו למהלכים בבית הדין בהאג ומזכיר שהמניע לבקשתה של התובעת שם היה שמאחר שהפלשתינים טוענים לשליטה על פלשתיין כולה, ומנגד הישראלים מגדירים את שטחם עד הקו הירוק ורואים בשטחי יהודה ושומרון שטח מריבה, המסקנה המתבקשת היא שאכן מדובר בשטח פלשתיני. אם צריך צידוק משפטי לטענה מוצא אותו הירש בסוגיה הידועה ממסכת בבא מציעא, שלפיה כאשר האחד טוען "כולה שלי" והאחר טוען "חציה שלי", יש כאן הודאת ויתור על המחצית ומריבה על החצי הראשון בלבד.

ובחזרה למעמד המשפטי של שטחי יהודה ושומרון, הירש מדגיש למען הסר ספק כי גם הסכמי אוסלו אינם ויתור ישראלי רשמי על השטח המהווה חלק מהשטח שיועד כזכור להקמת בית לאומי לעם היהודי. "הסכמי אוסלו שוללים כל שינוי שיכול להשפיע על מעמד הקבע של השטח, אבל הפלשתינים הפרו כל סעיף באוסלו", הוא מזכיר וציין כי בנאומו בכנסת ביום 5 באוקטובר '95, שבוע אחרי חתימת הסכם הביניים וחודש לפני הירצחו, הכריז ראש הממשלה רבין כי ההסכם אינו אמור ליצור מדינה פלשתינית. כולם מדברים על מורשת רבין כעל הקמת מדינה פלשתינית, אבל זה ממש לא נכון".

וכעת "כל העולם מסתכל ואומר שמלכתחילה לא החלתם את הדין על יהודה ושומרון אלא רק על ירושלים, כלומר ויתרתם על השטח מראש, אז התכבדו ותעזבו. זה שטח פלשתיני", מסביר הירש את עיקרי הטענה שעלתה בהאג, ובמציאות הזאת, יותר מיובל אחרי ראשיתו של הגמגום הישראלי, עולה השאלה אם לא פספסנו כבר את הרכבת שיצאה מהתחנה המדינית בלי אמירה ישראלית ברורה.

"לא פספסנו את הרכבת", משוכנע הירש. "אנחנו צריכים להחליט כמדינה איך אנחנו רואים את השטח, האם כחלק ממדינת ישראל כפי שהוחלט על ידי ליגת האומות לפני 102 שנה". אם תתקבל החלטה ציונית לאומית ומדינית שכזאת, תצטרך ישראל להפנות את האצבע כלפי האו"ם והקהילה הבינלאומית כמי שאמורות לתת תשובות. הירש לא נשמע מתרשם מהחשש שמא ההחלטה הישראלית לא תתקבל, ומזכיר שמדובר בהחלטה התואמת את החלטת העמים.

"די לניסוי בבני אדם"

"עלינו לזכור שגם מה שעשינו עד היום לא מתקבל על ידי האו"ם, שהוא ארגון עוין בכל איבריו. הרי עצם העובדה שהחלטת בית הדין קובעת שכל הנוכחות היהודית בירושלים המורחבת אסורה בדיוק כמו הנוכחות היהודית ברמאללה, מלמדת שהריבונות

כבשו את רצועת עזה. כאן קיימת נקודה מאוד חשובה שלא מופיעה בשום מקום אבל היא בסיסית ביותר: בית הדין מתייחס בהחלטה שלו ל"שטחים הפלשתיניים הכבושים", וכאן עולה השאלה המכרעת מתי האזורים האלה הפכו לאזורים פלשתיניים כבושים. הרי בין '48 ל-'67 אין ולו החלטה אחת שקוראת למצרים או לירדן לסגת מאותם 'שטחים פלשתיניים כבושים'. הרעיון הזה של 'שטחים פלשתיניים כבושים' נולד רק אחרי שהשטח שוחרר מהירדנים ומהמצרים".

"הקהילייה הבינלאומית דוחה את האפשרות לרכוש שטחים באמצעות מלחמה. כולם מתייחסים לזה כאילו זו אמירה נגד היהודים, אבל היא רלוונטית למצרים וגם לירדנים שניסו לקחת את יהודה ושומרון לידיהם, ואכן הקהילה הבינלאומית דחתה את השליטה הירדנית וקבעה שזה לא שטח ירדני, אז מתי בדיוק זה הפך לשטח פלשתיני? כשבוחרים את ההיסטוריה מגלים שההתייחסות לשטח הזה כשטח פלשתיני התחילה אחרי 1993 בהסכמי אוסלו, שאומרים שאפילו היהודים לא משוכנעים שהשטח הזה שלהם".

מחיר הגמגום והזגזג

הגמגום הישראלי הזה, אומר הירש, לא בא בחלל ריק, ומקורו הוא הזגזג הישראלי שהחל בהחלטה של מדינת ישראל בשנת '67 שלא להחיל את החוק הישראלי על יהודה ושומרון ומנגד כן להחיל ריבונות בירושלים. "ישראל בוחרת להותיר את יהודה ושומרון תחת שלטון צבאי. בכך יצרנו בעצמנו את ההבחנה בין מזה שלכאורה לגיטימי ומה שלכאורה לא לגיטימי. זו עמדה חסרת כל היגיון, כי תוכנית החלוקה סורבה

וכעת "כל העולם מסתכל ואומר שמלכתחילה לא החלתם את הדין על יהודה ושומרון אלא רק על ירושלים, כלומר ויתרתם על השטח מראש, אז התכבדו ותעזבו. זה שטח פלשתיני", מסביר הירש את עיקרי הטענה שעלתה בהאג

החלטת בית הדין בהאג להגדיר את הנוכחות הישראלית ביהודה ושומרון כבלתי חוקית התקבלה בישראל בביקורת. ההחלטה הוגדרה כאן כאנטישמית וכרוח גבית לטרור החמאס. "אסון עובדתי ומשפטי גם יחד", מגדיר את ההחלטה עורך הדין סגן אלוף במילואים מוריס הירש, בכיר הפרקליטות הצבאית בעבר, מומחה להיסטוריה של הדין והמשפט ביהודה ושומרון. אך עם זאת הוא משוכנע שהקדמת הרפואה למכה הייתה בהחלט בידינו, והיא עדיין כזו.

כדי להבין את הפער האדיר בין האמת להחלטת בית הדין מחזיר אותנו הירש יותר ממאה שנה אחורה: "עלינו לזכור שהאזור כולו היה תחת שלטון עות'מאני במשך כ-400 שנה, ובמסגרת ההסכמות בין המדינות אחרי מלחמת העולם השנייה הוחלט לפרק את האזור למדינות. ההסכמות נדונות גם במסגרת דיוני הצהרת בלפור, גם בכנס השלום ב-1919, גם בוועידת סאן רמו ב-1920 והכול עוגן במסגרת המנדט לפלשתיין שהקצה את כל השטח שבין הים לנהר לטובת הקמת הבית הלאומי לעם היהודי, אלא שהבריטים בגדו במנדט שניתן להם ונכנעו שוב ושוב לטרור הערבי ובאופן זוחל המליצו פעם אחרי טבח תרפ"ט ופעם בוועדת פיל לחלק שוב את האזור שבין הנהר לים לשתי

המצב המשפטי שנותר על כנו עד עצם היום הזה הנהר הוא שטח שהקהילייה הבינלאומית ייעדה למדינת היהודית

מדינות, וזה מה שהוצע בתוכנית החלוקה ב-'47".

"ההיסטוריה ידועה, היהודים קיבלו את התוכנית והערבים דחו אותה, ומשום כך המצב המשפטי שנותר על כנו עד עצם היום הזה הוא שכל האזור מהים ועד הנהר הוא שטח שהקהילייה הבינלאומית ייעדה למדינת היהודית", אומר הירש ואנחנו מנסים להבין בעזרתו איך קרה שהמציאות ההיסטורית שנשמעת פשוטה וברורה כל כך לא נאמרת על ידי מדינת ישראל ונציגיה מול מי שתובעים את חלוקתה של הארץ והקמת מדינת טרור בליבה.

"ב-'48 הירדנים כבשו את יהודה ושומרון והמצרים

חוזר למאבקים חדשים בזירה המוכרת

שגרירנו החדש-ישן באו"ם, דני דנון, חוזר לזירה הבינלאומית על רקע גל אנטישמיות חריג בהיקפו, בדיוק בתקופה שבה בעולם נורמלי היינו מצפים למעט סימפטיה ותמיכה בינלאומית

השגריר דני דנון

צילום: דוברות השגרירות

אני אומר לאנשי הצבא: אתם תתעסקו במלחמה בנבלות שפגעו בנו ואני אתמודד עם ההתקפות באו"ם

כתובים וסדורים של מנהיגים ונציגי מדינות. "קרה לי בעבר שנשיא ונצואלה דיבר על 'הפתרון הסופי' שאנחנו עושים לפלשתינים, על 'זוועות' שחיילים שלנו עושים ויש המכנים אותם נאצים. אסור לנו לקבל את זה כעובדה מוגמרת וכגזירת גורל".

המלחמה בעזה ובעיקר התמונות שרודפיה של ישראל דואגים להפיץ בעולם יקשו בהחלט על הפרק ההסברתי של דנון, שיודע שמול אלה לא תמיד מספיקה תחושת האמונה בצדקת הדרך והמוסר היהודי. "זו לא תהיה התמודדות קלה. אנחנו צריכים להציג את העובדות, להצטער על פגיעה בחפים מפשע, אבל צריך לבוא בתלונות לחמאס שמשמש בהם כמגן אנושי ומקיים את ההתכנסויות שלו בבתי חולים ובתי ספר. אנחנו עושים הכול כדי לצמצם את הפגיעה בחפים מפשע".

האם האו"ם הבינלאומית קשובה לטיעונים כאלה? דנון סבור שהתמשכותה של המלחמה הופכת את האתגר לקשה יותר ויותר, "אבל זה לא צריך לעצור אותנו מלהמשיך במשימה חסרת הפשרות שלנו בדרך לחיסול החמאס והשבת החטופים. אני אומר לאנשי הצבא: אתם תתעסקו במלחמה בנבלות שפגעו בנו

ציבורים גדולים מאוד בעולם שדבקים בעמדות אנטישמיות. הם מסתירים את זה ביומיום, אבל כשמשהו קורה הם לא יכולים להסתיר את זה יותר".

לא מופתע מהתמיכה בטובחים מעזה

כמי שהוביל לא מעט מאבקים בינלאומיים נגד תופעות אנטישמיות, דנון אינו מופתע מהעיתוי ומהבחירה של מיליונים ברחבי העולם להתייצב לצד ארגוני הטרור, הטובחים והאונסים. "כשבוחנים את מהותה של האנטישמיות מבינים שמדובר בהתייחסות שונה ליהודים לעומת שאר בני האדם, ולכן אני לא מתפלא. מי שבגלל האמונה שלנו רואה בנו נחותרים ומרשה לעצמו דברים שלא היה מרשה לעצמו מול כל עם אחר, זה דבר בעייתי ואנחנו צריכים להבין מול מה אנחנו מתמודדים ולא לצפות שהשינוי יבוא מעצמו".

את האחריות לחולל שינוי מטיל דנון על המנהיגות הבינלאומית. "רוב גדול של מנהיגי העולם מגנה את האנטישמיות, כפי שרואים גם לאחרונה, אבל לא מספיק כגון ג'וני. דרושים כגון מעשים בפועל, והמעשים הללו הם חובתם של המנהיגים. הם חייבים לנקוט יד קשה מול מי שפוגעים ביהודים, מציתי בתי הכנסת, כותבי כתובות הנאצה על מוסדות יהודיים ועוד ועוד תופעות קשות. אם נבחן את מספר כתבי האישום או את מספר הנשפטים לתקופות מאסר בעקבות מעשים אנטישמיים, אפשר לראות שיש בעיה בהנהגה. יש פער עצום בין ההצהרות ובין המעשים בפועל".

על תפקידו שלו כשגריר ישראל באו"ם, בעיקר על רקע היכרותו העמקה עם הזירה המורכבת הזאת מכהונתו הקודמת בתפקיד, מול צונאמי כזה של אנטישמיות, רואה דנון "כמי שמייצג את העם היהודי מעל בימת האו"ם, לא אפשר לשיח הזה להפוך לשיח מקובל. כלומר אפס סובלנות לאמירות וביטויים אנטישמיים. כשאני יושב בחדר מול שגרירים ומנהיגים ושמע משהו שאומר משפט אנטישמי אני מיד מגיב ודורש התנצלות. אני רואה סכנה במחשבה ובאמירה שאין מה לעשות ושצריך להתרגל לאנטישמיות כחלק מהמציאות באו"ם ובזירות אחרות בעולם. אני לא מקבל את זה. אפס הסובלנות היא דבר מאוד משמעותי".

דנון מספר על אמירות אנטישמיות שלא נאמרות אגב אורחא או כפליטת פה מקרית, אלא כאמירות שנקמות ומשולבות בנאומים

השר לשעבר דני דנון חוזר לכהונה נוספת כשגריר ישראל באו"ם, ואם נראה שהכהונה הקודמת הייתה מורכבת, הרי שזו שאליה הוא נכנס נראית על פניה מורכבת הרבה יותר על רקע העלייה המשונה בפופולריות של הרעיון הפלשתיני למרות ואולי בגלל טבח 7 באוקטובר, ובעיקר על רקע האנטישמיות המתעצמת ברחבי העולם.

אז איך קורה שאחרי מראות הטבח המזוועים שחווינו בבוקר שמחת תורה, אחרי התמיכה הרחבה בחמאס בקרב ערביי יהודה ושומרון, בימים שבהם ההיגיון הסביר אומר שישראל תזכה לתמיכה ואהדה ולו בשל היותה קורבן, בדיוק בימים האלה גל אנטישמיות חסר תקדים פוקד את העולם לצד תמיכה בתוקפיהם של ישראל באינספור עצרות וצעדות.

"האנטישמיות הייתה שם. אומנם לא ראינו אותה בהיקפים האלה, אבל היא תמיד הייתה, ויחד עם ה-7 באוקטובר היא התפרצה בצורה

אני רואה סכנה במחשבה ובאמירה שאין מה לעשות ושצריך להתרגל לאנטישמיות כחלק מהמציאות באו"ם ובזירות אחרות בעולם. אני לא מקבל את זה

מפתיעה בעוצמות שלה בכל העולם. הדוגמה הטובה ביותר לכך היא ההפגנות שהתחילו ב-8 באוקטובר. כלומר, עוד לפני שגייסנו את המילואים, לפני שהחיל הראשון נכנס לרצועת עזה להגנת ישראל ולהשבת החטופים, כבר אז יצאו מיליוני אנשים לרחובות כדי להפגין נגד העם היהודי ומדינת ישראל", אומר דנון.

ההתפרצות המיידית הזאת, הוא אומר, הייתה מעין "דגל אדום שהוכיח לנו שיש

מליאת האו"ם

צילום: אמיר לוי, פלאש 90

החוקרת נה ארבל

הדברים שלא ידעתם על אונר"א

חודשי המלחמה חשפו את מעורבותו של ארגון הסיוע הבינלאומי בטרור, אך הקשר עמוק הרבה יותר. החוקרת נה ארבל מספרת על תרומת אונר"א לטרור ולחתימה להשמדת ישראל. ואם אתם משוכנעים שמדובר בארגון ששייך לאו"ם, צפויה לכם הפתעה

היה טיעון שאם ניתן לחמאס לעסוק בניהול החברה האזרחית ברצועה הוא לא יתפנה לעסוק בטרור. מה עשה אונר"א? לקח על עצמו את החלק המשעמם והקשה של הניהול האזרחי, וכך חמאס יכול לנצל את כל המשאבים שמעבירים לו כדי לירות בנו

בטרור מבטל את מעמד הפליטות מדלגת על אונר"א. נתון מעניין נוסף: סעיפי אמנת הפליטים קובעים שמדינות קולטות מחויבות לקלוט פליטים שאינם מקבלים סעד ושירות מארגון של האו"ם. המשמעות היא אחת ויחידה בעולם כולו: לו לא היה קיים אונר"א היו מדינות אירופה חייבות, לפי החוק הבינלאומי, לקלוט את ערביי 48, כמו גם פליטים שמעוניינים להימלט מרצועת עזה היום.

כידוע, מדינות ערב מקפידות לשמר את הפליטות הפלשתינית ככלי במלחמה נגד ישראל. לשם כך הם מותירים את הערבים שבשטחן במחנות פליטים, על אף שמדובר בערים של ממש עם גורדי שחקים לכל דבר. על המתגוררים באותם מחנות פליטים מוטלות מגבלות תעסוקה כדי שלא ישתקעו בארצות הקולטות, ובמקום להכווין את המציאות להשתלבות במקום החדש, אונר"א מנתבים את המציאות לאלימות וטרור מתוך המצוקה."

רגע, זה בכלל ארגון של האו"ם? חמש לא בטוח

בימים אלה, שבהם הכנסת פועלת להפסיק סופית את פעילות אונר"א בשטחי ישראל, מעלים יועצים משפטיים טענות בדבר הקשר בין הארגון לאו"ם כעילה לחסינות מיוחדת שמונעת את סילוק הארגון ואנשיו. בפיה של נוגה ארבל אין הרבה מחמאות לחלק לאותם יועצים, שלדבריה לא מכירים את המציאות ההיסטורית או את הכללים המשפטיים. "סעיף 105 של אמנת האו"ם הפך לאמנת חסינות מטורללת וקיצונית. הרבה מדינות מתמודדות עם חסינות האו"ם שהיא כמעט מוחלטת, אבל אם מדינה לא רוצה שארגון ייכנס אליה היא יכולה לאסור זאת או לגרש אותו, ויש לכך תקדימים רבים. החסינות היא מהעמדה לדין, אבל היא לא מגינה מפני גירוש אם יש הפרה של כללי המדינה המארחת, ובמקרה שלנו מדובר בשותפות לטבח טרוריסטי באזרחי המדינה. במצב כזה אפשר לזרוק אותם החוצה. הבסיס של אמנת האו"ם, שמכוחה מוקנה החסינות, הוא הכרה בריבונות של המדינות החברות. אבל חסינות האו"ם אינה רלוונטית כי אונר"א זה בכלל לא או"ם", מפתיעה ארבל ומסבירה.

בעוד ארגוני האו"ם הם בינלאומיים, אונר"א ממוקד במקום ספציפי, וכשאתה כזה אתה לא משרת את כל הקהילה הבינלאומית, היא אומרת, ומציינת כי הוספה מאוחרת של האותיות UN לשמו של הארגון נועדה לדמות לו קישור שקרי שכזה, אך בפועל הדברים אינם כאלה. ניתן ללמוד על כך מהחלטת האו"ם להלוות לאונר"א סכום כסף שיוחזר בבוא היום. כך גם מהבקשה המיוחדת, שנכללה בהחלטה להקמת אונר"א, מהמדינות החברות בו שיעניקו לאונר"א חסינות כמו זו שהייתה לארגון

לא הכוונה המקורית."

"מתוך שלושים אלף עובדי אונר"א פחות מ-150 הם עובדים בינלאומיים, כלומר פחות מחצי אחוז. כל היתר הם עובדים מקומיים. ככל שיש מסביב יותר אידאולוגיית טרור כך היא מחלחלת יותר לאונר"א. אונר"א מייצר בירוקרטיה שלא ממש קיימת במדינות ערב, ובכך מפנה את הערבים לשימור והנחלת רעיונות מעוותים מדור לדור."

מפנים להם אנרגיה לטרור

ארבל: "מנכ"ל אונר"א, פיליפ לאוריני, אולי לא מנחה את המחבלים היכן להסתיר את הטילים, אבל הוא מספק את המקום לכך, את הכסף לכך ואת מראית העין של ארגון ועבודה לגיטימיים, ובנוסף את ההגנות שנותן סמל האו"ם. מתחת לאוריני יש מנגנון של שלושים אלף עובדים שלא ניתן להפריד בינם ובין טרור. לאוריני אינו המחליף של הנייה, אבל בלעדיו הנייה לא יכולה להיות לשתול טרוריסטים בבתי ספר ובמרפאות."

מספר בתי החולים ברצועת עזה כפול ממספר בתי החולים בישראל, על אף שמספר האזרחים שם "לפי השקר הכי מופרך הוא שניים וחצי מיליון", ו"כל זה משמש את חמאס שהפך את מערכת החוקים ההומניטריים לדרך פעולה שאונר"א מאפשר אותה. לכן הם משתמשים באמבולנסים, בבתי חולים ובמסגדים."

"היה טיעון שאם ניתן לחמאס לעסוק בניהול החברה האזרחית ברצועה הוא לא יתפנה לעסוק בטרור. מה עשה אונר"א? לקח על עצמו את החלק המשעמם והקשה של הניהול האזרחי, וכך חמאס יכול לנצל את כל המשאבים שמעבירים לו כדי לירות בנו. כך הם גם מאפשרים טרור והם גם חלק אינטגרלי ממנו."

רבות נכתב ודובר על ההגדרה השונה של פליט פלשתיני ברשומות אונר"א לעומת כל פליט אחר בעולם, הגדרה שמעצימה את התופעה שיכולה הייתה להיעלם זה מכבר. "באונר"א הפליטות עוברת בירושה. כך קורה שהם מדווחים על כמעט שבעה מיליון איש ברשומות, בעוד שהארגון מספק סעד לשניים וחצי מיליון בני אדם. ברשומות הללו גם אין מתים, כך שגם מי שנולד ב-1910 עדיין נחשב לחי, בועט ובעיקר רשום, וגם תינוקות שנולדו לאחרונה בארצות הברית, כלומר שיש להם אזרחות אמריקנית, נחשבים לפליטים."

בעוד כדי לזכות במעמד של פליט צריך להוכיח קשר קודם לאזור שממנו נעקרת, מבחינת אונר"א כל מי שגר בישראל בין 1946 ל-1948, "גם אם היית מצרי שהגיע באותה תקופה לבקר כאן דודים ויש לך משפחה לחזור אליה - אתה רשום כפליט של אונר"א". גם המגבלה שלפיה עיסוק בפלילים או

שמו של אונר"א, ארגון בינלאומי שמסונף לאו"ם ונועד לכאורה לסייע לפלשתינים המוגדרים כפליטים, צף ועלה שוב ושוב לאורך חודשי המלחמה. אם בעבר פגשנו את הארגון ככזה שתחת חסותו התקיימו קייטנות מעודדות טרור לילדי הרשות הפלשתינית, או כמי שמנציח את תקוות השיבה הפלשתינית לחיפה, אשקלון ושייח' מוניס, הרי שבמרוצת המלחמה נחשפו עובדי אונר"א כמי שלקחו חלק בטבח 7 באוקטובר וכמי שהחזיקו בבתייהם חטופים. כמו כן התגלה שמנהרות נחפרו מתחת למוסדות הארגון, שהם היו מנגנון סדור להלבנת כספי טרור ועוד.

במסגרת עבודתה כמעריכה בכירה במודיעין משרד החוץ, חקרה נה ארבל גם את אונר"א, "ארגון שנועד לשמר קונספט שלא קיים בשום מקום בעולם, קונספט זכות השיבה", כלשונה. "תרומת הארגון לביסוס ועידוד הטרור הערבי אינה רק כאשר אנשי אונר"א לוקחים חלק בפגיעות טרור רצחניים או בהלבנת כספי טרור", אומרת ארבל. "כשאתה פוטר קבוצת אנשים מהצורך הבסיסי לטפל בעצמם ובילדיהם, עושה זאת עבורם, ומספר להם שהדרך היחידה לצאת מהחיים הקשים שלהם היא לרצוח יהודים, בהכרח אתה מסליל אותם לטרור, גם אם זו

תרומת הארגון לביסוס ועידוד הטרור הערבי אינה רק כאשר אנשי אונר"א לוקחים חלק בפגיעות טרור רצחניים או בהלבנת כספי טרור, כשאתה פוטר קבוצת אנשים מהצורך הבסיסי לטפל בעצמם ובילדיהם, עושה זאת עבורם, ומספר להם שהדרך היחידה לצאת מהחיים הקשים שלהם היא לרצוח יהודים, בהכרח אתה מסליל אותם לטרור

מה הם רוצים מאיתנו בכלל?

"השטן הקטן", כך מגדירים אותנו האיראנים, ומשקיעים משאבים אדירים במאמץ לסילוקנו מהמפה. חוקר המזרח התיכון אליהו יוסיאן מסביר מה בנוכחותה של ישראל בעולם מפריע לאיטולות בטהרן

החוקר אליהו יוסיאן

צילום: מאיר אליפור

45 אחוזים מהאנרגיה העולמית נמצאים במזרח התיכון. האנרגיה הזאת מיוצאת לארצות הברית ולאירופה דרך המפרץ הפרסי ובאב אל-מנדב. מדינות המפרץ מאוימות על ידי המשטר האיראני. המשמעות היא שאיראן יכולה לחנוק את הברית, כלומר שישראל הפכה לגלגל ההצלה של האנרגיה העולמית

סיבה נוספת שמציין יוסיאן למאבק האיראני בישראל נעוצה בכלכלה ואנרגיה. "45 אחוזים מהאנרגיה העולמית נמצאים במזרח התיכון. האנרגיה הזאת מיוצאת לארצות הברית ולאירופה דרך המפרץ הפרסי ובאב אל-מנדב. מדינות המפרץ מאוימות על ידי המשטר האיראני. המשמעות היא שאיראן יכולה לחנוק את האיחוד האירופי ואת ארצות הברית, כלומר שישראל הפכה לגלגל ההצלה של האנרגיה העולמית".

"בתקופת טראמפ חתמו על הסכמי אברהם שמחברים את ריאד לירדן, את ירדן לנמל חיפה, ועם רכבות אפשר לייצא את האנרגיה מהמזרח התיכון. נוצר כאן מסלול חלופי למפרץ הפרסי, כלומר ששוב אנחנו מפריעים לאיראנים להשתלט על כלכלת העולם", אומר יוסיאן, שמזכיר את השאיפה הפרסית הקדומה והמתחדשת להפוך לאימפריה שתשתלט גם על שטח וגם על אנרגיה.

ובנוסף לכול יש כאן גם תורת גזע

המניע הנוסף, ואולי זה שלמעשה נמצא מאחורי כל סיבה אחרת, הוא המניע הדתי והתרבותי. "האיראנים רואים בעצמם גזע ארי כמו הגרמנים, ומאמינים בעליונות הגזעית-תרבותית שלהם על פני הערבים השמים מזה אלפי שנים. האיראנים הם שיעים, ואילו המזרח התיכון הוא ברובו סוני. מבחינה דתית האיראנים ראו את עצמם כצודקים מול העמים שסביבם. לכן תחושת העליונות של הדת והגזע הובילה אותם לשאיפה להשתלט על המרחב ועל הכלכלה והאנרגיה", אומר יוסיאן. את תחושת העליונות האיראנית על פני עמים אחרים חש יוסיאן עצמו גם ברמה האישית בשנותיו שם. "הרגשנו את זה באופן יומיומי בשכונה ובבית הספר. כשאתה יהודי בסביבה מוסלמית שיעית שרואה את עצמה כעליונה זה מאוד טבעי וברור. מרגישים את היחס המפלה גם כשאתה ילד וגם כשאתה סטודנט".

לפערים בין בני הדתות והעמים השונים באיראן יש ביטויים רבים. אחת הדוגמאות היא החוקה הקובעת כי "מוסלמי איראני שהורג בן מיעוטים ישלם קנס, אך אם בן מיעוטים הורג מוסלמי איראני דינו מוות. בן מיעוטים דתי לא יכול להעיד נגד מוסלמי איראני בבית משפט,

מאז הם מתכננים צעד אחר צעד, והיום הם כבר שולטים על עיראק, סוריה, תימן, לבנון ועזה, כי הם באמת מתכוונים לשלוט. זו הייתה האמירה שלהם מאז שהם עלו לשלטון. העובדה שהמערביים וישראל לא לקחו אותם ברצינות זו בעיה של המערביים".

"בפועל, ישראל מפריעה להשתלטות שלהם. לדוגמה, אם מדינת ישראל לא הייתה קיימת לא היו הסכמי אברהם, ואם לא היו הסכמי אברהם מדינות המפרץ, שמאוימות בכל שני וחמישי על ידי האיראנים, לא היו יכולות להילחם נגדם. איראן לא הייתה כובשת אותן כדי שלא למצוא את עצמה תחת מתקפה אמריקאית כמו שקרה לסדאם חוסיין. למעשה האיראנים לא רוצים חיבור למדינות המפרץ אלא שליטה, וזה מה שהיינו מקבלים. מדינות המפרץ היו נכנסות תחת שלטון

המרחק בין איראן לישראל הוא יותר מ-1,700 קילומטרים, ישראל מעולם לא תבעה ולא השתלטה על פיסת אדמה מאיראן, ואין לה גם תוכניות לעשות זאת בעתיד, אז מה גורם להנהגה האיראנית להשקיע באתגר חיסולה של ישראל כל כך הרבה משאבים, לחסוך מפיותיהם של אזרחי איראן, לוותר על השקעות בתשתיות בסיסיות כמו מים וחשמל ולטמון הכול בתוכנית הגרעין? מה גורם להם למקד כל כך הרבה תשומת לב ביצירה ובחימוש של זרועות תמנון טרוריסטי שילפתו את ישראל מכל עבר? מדוע משאת נפשם

ישראל נעוצה בלב השאיפה האיראנית להתפשטות והשתלטות על המזרח התיכון

האיראנים לא רוצים חיבור למדינות המפרץ אלא שליטה, וזה מה שהיינו מקבלים. מדינות המפרץ היו נכנסות תחת שלטון הממלכה הפרסית. כל זה לא קורה כי מדינת ישראל נמצאת כאן. היא הפכה לדבר שמונע השתלטות איראנית על המרחב המזרח-תיכוני

הממלכה הפרסית. כל זה לא קורה כי מדינת ישראל נמצאת כאן. היא הפכה לדבר שמונע השתלטות איראנית על המרחב המזרח-תיכוני".

היא למגר מעל פני האדמה את מי שמוגדרת בפייהם "השטן הקטן" - מדינת ישראל? את השאלה הפשוטה ואולי התמימה הזאת הצבנו בפני מי שהפך לאחד הפרשנים המוכרים בכל בית בישראל במרוצת השנה האחרונה, חוקר המזרח התיכון ואיראן, זוכה פרס ביטחון ישראל, אליהו יוסיאן, מי שגדל באיראן, למד במוסדות החינוך האיראניים וחווה גם על בשרו את השלכות יחסה של איראן של אחרי המהפכה למדינת ישראל.

את תשובתו לשאלתנו מחלק יוסיאן לכמה חלקים הנארגים זה בזה. "ישראל", הוא אומר, "נעוצה בלב השאיפה האיראנית להתפשטות והשתלטות על המזרח התיכון. המשטר האיראני עלה לשלטון במטרה אחת: הפצת עקרונות הרפובליקה האסלאמית בעולם. תחת המטרה הזאת יש את היעד של השלטת השיעה על המזרח התיכון. זו הייתה התוכנית שלהם משנת 1979, שנת המהפכה.

ד"ר גי מיליר

החזרה הבלתי ניתנת לעצירה של האנטישמיות בעולם המערבי

ד"ר גי מיליר

בפני סכנה קיומית. באירופה המצב שונה. שיעור המוסלמים באוכלוסייה גבוה, היהודים הם מיעוט מספרי קטן, והדאגה בקרבם גוברת, ובצדק רב. היהודים באירופה, שלא חשבו עד כה לעזוב, מתחילים לשנות עמדה, ועוד ועוד מהם רוצים לעלות לישראל, למרות המלחמה. אם תימשכנה המגמות הנוכחיות, אירופה תהפוך במהירות יחסית ליבשת עוינת ליהודים, והם יעלו לישראל. גם צפון אמריקה עלולה להפוך בהדרגה לעוינת יותר ליהודים, מה שיוביל לעלייה גדולה יותר לארץ ישראל. לישראל יש ותמיד יהיו אויבים, אך היא תישאר המדינה שבה יהודים יכולים לחיות בגאווה, לעמוד זקופים ולהילחם אם צריך.

הכותב הוא גאופוליטיקאי וסופר צרפתי, חוקר במכון גאטסטון בניו יורק ובברית לחירות אמריקה בלוס אנג'לס; תורגם מצרפתית על ידי עו"ד נילי נאהורי, יושבת ראש 'ישראל לנצח'

אם תימשכנה המגמות הנוכחיות, אירופה תהפוך במהירות יחסית ליבשת עוינת ליהודים, והם יעלו לישראל. גם צפון אמריקה עלולה להפוך בהדרגה לעוינת יותר ליהודים, מה שיוביל לעלייה גדולה יותר לארץ ישראל

ושנאת ישראל בקרבם היא נפוצה מאוד. מה שהופך את המצב למטריד במיוחד הוא שהמנהיגים המערביים הממהרים לגנות אנטישמיות, מקפידים בדרך כלל להתייחס בעיקר לאנטישמיות של הימין הקיצוני, שגם אם היא קיימת, היא לא זו שמאיינת את המפגינים, התוקפים והמסיתים לשנאה.

ראינו אומנם שהיו כמה מהמנהיגים המערביים שהחלו לגנות בהיסוס את האנטישמיות של השמאל הקיצוני, אך זה לא המצב אצל כולם: בצרפת, למרות העמדות האנטישמיות הברורות והאנטי-ישראליות הנחושות של מפלגת LFI צרפת הבלתי כפויה, המפלגות השמאליות האחרות אינן מתייחסות אליה כמפלגה בלתי לגיטימית. בארצות הברית, המפלגה הדמוקרטית, שהפכה בעצמה למפלגת שמאל קיצוני, מקבלת כעת בקרב שורותיה פוליטיקאים שהם אנטישמים ואנטי-ישראלים כמו חברי ה-LFI בצרפת.

אין אף מנהיג מערבי שמעז לגנות את האנטישמיות והאנטי-ישראליות המוסלמית, מחשש, ככל הנראה, שתדבק בו אשמת איסלאמופוביה על ידי חסידי התקינות הפוליטית. מתלווה לכך גם חשש מהתפרצות מהומות: חוסר האינטגרציה של מוסלמים רבים באירופה הופך שכונות שלמות בפרברי הערים הגדולות בצרפת, בבריטניה ובמדינות נוספות באירופה לאזורי פשיעה אסלאמית גבוהה, שמהם יכולה לצאת אלימות ולהבעיר ערים שלמות. התופעה פחות נראית בצפון אמריקה, אך גם שם היא כבר צוברת תאוצה.

המסקנה הנובעת מכל זאת הגיונית להחריד: האנטישמיות והאנטי-ישראליות המוסלמית עולות בצורה בלתי ניתנת לעצירה ומפחידה בכל העולם המערבי, ושום דבר אינו נעשה באמת כדי להיאבק בהן.

הבעיה חמורה עוד יותר, מאחר שהקהילות המוסלמיות באירופה הולכות וגדלות וכך גם משקלן האלקטורלי. מפלגות השמאל הקיצוני מזהות את המשקל האלקטורלי הזה, רוצות לרכוש את קולות המוסלמים, והופכות להיות אנטישמיות ואנטי-ישראליות בצורה נחרצת ומפורשת.

בצפון אמריקה, שם המוסלמים עדיין מהווים אחוז נמוך מאוכלוסיית המדינה וקהילת היהודים היא מיעוט חשוב ומשפיע, מתחילים היהודים להבין את הסכנה, אך הדבר עדיין לא מביא אותם, לעת עתה, לחשוב שהם ניצבים

הטבח המזועזע שבוצע בישראל על ידי הטרוריסטים האסלאמיים של חמאס עורר תחושת זעזוע בעולם המערבי כולו. עם זאת, התברר עד מהרה שתחושה זו לא הייתה אחידה. במהרה פרצו בערים הגדולות של אירופה וצפון אמריקה הפגנות שהוצגו כהפגנות פרו-פלשתיניות.

למעשה, הפגנות אלו היו תומכות חמאס, ולצד דגלי "פלשתיין", הונפו גם דגלי חמאס. סיסמת חמאס, "מהנהר ועד הים, פלשתיין תהיה חופשית", הקוראת בפירוש להשמדת עם ישראל בארצו, הופיעה על אינספור כרזות. חלק מהמפגינים קראו קריאות "מוות ליהודים". מיד לאחר מכן התפרצו התקפות אנטישמיות, במיוחד באירופה. בצפון אמריקה שטף את האוניברסיטאות גל של שנאה אנטי-ישראלית ואנטי-יהודית חסרת תקדים. המפגינים, התוקפים והמסיתים לשנאה היו

אין אף מנהיג מערבי שמעז לגנות את האנטישמיות והאנטי-ישראליות המוסלמית, מחשש, ככל הנראה, שתדבק בו אשמת איסלאמופוביה על ידי חסידי התקינות הפוליטית

צעירים מהשמאל הקיצוני, ובכך הוכחה שוב ההשפעה המזיקה של התעמולה "הפלשתינית" על הנוער המערבי.

המפגינים, התוקפים והמסיתים לשנאה היו גם, לעיתים קרובות מאוד, מוסלמים, עדות לבעיה הרצינית של אינטגרציה מוסלמית בתוך העולם המערבי. יש לומר זאת: אומנם לא כל המוסלמים החיים בעולם המערבי הם אנטישמיים, אך רבים מאוד מהם הם כאלה,

הרס בית כנסת באירופה

צילום: שאטרסטוק

ריבונות: מלחמת ההיסטוריה באנטי-היסטוריה

המשמעות התאולוגית של מושג הריבונות לאור הספר 'הסוד הישראלי' של ד"ר אברהם לבני ז"ל
הרב ליאור לביא

הרב ליאור לביא, מראשי ארגון "בשביל הנשמה"

צילום: באדיבות המצלום

ריבונות אמיתית מכריזה על עצמה ואינה מתחננת להכרה, אינה מצטדקת על ידי ייסורים, קורבן כלשהו או קורבניות, אלא בהתאם לאורה, לאור פנימי. קיומו של עם ישראל נובע מעוצמה עליונה שהכרזתה היא חלק מהותי ממנה" ('הדרך לירושלים - תיאולוגיה פוליטית', פרופ' שמואל טריגנו, עמ' 98)

לשוב לציין, אך בלי לשוב אל מקורות הרוח שבציין, לשוב אל הארץ בלי לשוב אל הקרקע הרוחנית-תרבותית שמאפשרת לנו להעמיק בה שורשים.

ריבונות, לא קורבנות

לאחרונה יצא לאור ספרו הקצר בכמות אך הגדול באיכותו של פרופ' שמואל טריגנו - 'הדרך לירושלים', שבמשפט קצר אחד היטיב להגדיר את העמדה הנפשית שמתוכה אנו צריכים לבקש להחיל את הריבונות על כל מרחבי ארצנו: "ריבונות אמיתית מכריזה על עצמה ואינה מתחננת להכרה, אינה מצטדקת על ידי ייסורים, קורבן כלשהו או קורבניות, אלא בהתאם לאורה, לאור פנימי. קיומו של עם ישראל נובע מעוצמה עליונה שהכרזתה היא חלק מהותי ממנה" ('הדרך לירושלים - תיאולוגיה פוליטית', פרופ' שמואל טריגנו, עמ' 98). הדם הרב ששילמנו על ארץ ישראל במלחמה הזאת ובכל המאבקים עליה, מאפשר לנו לדבר על החלת הריבונות בכל רחבי ארצנו באופן חופשי יותר. אך חשוב לזכור, אומר לנו שמואל טריגנו, "ריבונות אמיתית מכריזה על עצמה ואינה מתחננת להכרה, אינה מצטדקת על ידי ייסורים, קורבן כלשהו או קורבניות, אלא בהתאם לאורה, לאור פנימי".

בקבלת הפנים הרועשת שנערכה לערפאת החמוש באקדחו בעצרת האו"ם; אבל לעם ישראל המלחמה בעמלק היא ללא הפסק; "כי יד על כס יה מלחמה לה" בעמלק מדד דר". כס יה אינו ישות רוחנית בלבד, והרב קוק לימדנו ש'מדינת ישראל, יסוד כיסא ה' בעולם' היא" (עמ' 364).

הריבונות הישראלית על ארץ ישראל אינה אלא הסרת אותה חרפה אנטי-היסטורית ואנטי-מוסרית שבה מתהדר המערב. לא פלא הוא שהתמיכה בשקר הפלשתינאי צועדת יד ביד עם אנטישמיות ממארת והכחשת מעשי הזוועה, האונס והטבח של הערבים. "שניהם ילידי אותו שיגעון אנושי".

ריבונות עכשיו או שלום עכשיו

לבני איננו זונח את סוגיית השלום עם הערבים, על אף שדבריו נכתבו לפני כארבעים שנה (במקור נכתב הספר בצרפתית וראה אור בשנת התשמ"ו, 1986). את השלום עם הערבים הוא מעגן בהלכה היהודית המחייבת את קבלת הריבונות היהודית כתנאי בסיסי לכל ברית שהיא: "התנאים לעשיית שלום עם אוכלוסייה זו הוגדרו היטב בהלכה היהודית: עליה לקבל את הריבונות היהודית כשאר האוכלוסייה הערבית החיה כבר תחת החוק של מדינת ישראל. מי שאינו מוכן לקבל על עצמו את הריבונות היהודית, אין עליו לעבור אלא מרחק של עשרים קילומטרים כדי למצוא את עצמו במדינת ירדן, ומדינת ישראל תפצה אותו על כל הרכוש שישאיר בישראל. נזכור שקרוב למיליון יהודים עזבו את מדינת ערב בלי לקבל פיצוי על הרכוש שעזבו בהן" (עמ' 365).

את עומק המשבר הזהותי-פוליטי הפוקד את עם ישראל ושאת שורשיו ראה בעצמו, הגדיר במילים הבאות: "לאמיתו של דבר מעיד המשבר הפוליטי הפוקד את המדינה על תהליך שינוי צורה מעמיק, המשנה בהדרגה את תבניות החשיבה של החברה הישראלית. עובדתית הוא פרץ בשל הספקות בנוגע ליחסינו ליהודה ושומרון, אך באמת הוא משקף משבר זהות רציני: מי הוא העם היהודי השב לארץ ישראל? אין ספק ששום אידיאולוגיה חילונית לא תוכל לשאת על שכמה את כל ההיסטוריה היהודית, שכן קיימת בתוכה סתירה פנימית: בעוד שעניינה הוא שיבת ציון, היא מדמה בנפשה שתוכל להתחמק מלשוב אל מקורות הרוח שבציין, ובאמת ציון היא מולדת רוחנית וארצית כאחד" (עמ' 366).

לדברי לבני, שורש הקונספציה השגויה של הצמרת המדינית-ביטחונית היא פרי הסתירה הפנימית של התשתית הרעיונית של הצינונות החילונית המבקשת

ושתיים הארצות הערביות האחרות שהגיעו לעצמאות, או להתרכז בירדן שהיא למעשה כבר פלשתינאית" (עמ' 359).

הנאציזם והטרור הפלשתיני

בהמשך דבריו מעמיק לבני לנתח את הוואקום הטרנסצנדנטי-היסטורי שממנו צמחה הישות הפלשתינאית, שהומצאה אד-הוק למען נישול ישראל מזכותו הטבעית וההיסטורית על ארצו ונחלתו: "מלחמת ישראל נגד הטענה הפלשתינאית היא בעצם מלחמת ההיסטוריה באנטי-היסטוריה, מלחמת האדם נגד האשליה והשקר הפוליטיים. דרך עם ישראל מוצאת את ביטויה ההמשכית של החיוניות ההיסטורית בת ארבעת אלפים שנה, הנושאת בקרבה את משמעותה ואת מגמותיה של ההיסטוריה האנושית. במיתוס הפלשתינאי אין זה עם שמבקש לגאול את עצמו, והתחברותו אל הטרור הבינלאומי

מלחמת ישראל נגד הטענה הפלשתינאית היא בעצם מלחמת ההיסטוריה באנטי-היסטוריה, מלחמת האדם נגד האשליה והשקר הפוליטיים

היא ההוכחה הטובה ביותר לכך. אין לפנינו כי אם אחד מרעיונות המהפכה המוחקת את כל ערכי העבר, ורואה באדם אך ורק נתון סוציולוגי החי את ההווה ללא שורשים טרנסצנדנטיים, מהפכה המבקשת לכפות את הרסנותה על ידי הטרור".

בהמשך דבריו קושר לבני בין הנאציזם ובין הטרור הפלשתיני, קשר שנדמה כי המלחמה הזאת הציפה במלוא תוקפו. בעיקר על רקע הדימוי למלחמה העתיקה של ישראל באנטיזוה המוחלטת שלו - עמלק; "הנאציזם והטרור הפלשתינאי הם ילדי אותו השיגעון האנושי. חרפת המערב עלתה לגבהים כאשר אומות העולם הרכינו ראשם בפני זכרו של היטלר

המלחמה הגדולה שעודנו נמצאים בעיצומה מאיצה תהליכים לאומיים ובינלאומיים כבירים, שעדיין איננו יכולים לאמוד את היקפם והשלכותיהם לעתיד. אחת ההשלכות המשמעותיות של המלחמה תהיה במישור שבו נבקש להעמיק במאמר זה - מושג הריבונות על ארץ ישראל. למושג זה יש משמעות פוליטית-מדינית, אך בשבילנו, המאמינים בתהליך שיבת ציון כמאורע היסטורי-מטא-היסטורי, יש למושג הריבונות משמעות עמוקה יותר, משמעות אמונית-תאולוגית. בספרו המונומנטלי 'הסוד הישראלי' (לשעבר 'שיבת ציון נס לעמים') מתאר ד"ר אברהם לבני, שהתגייר בעקבות השואה והבין בחושי הרוחניים

אלפיים שנות היסטוריה לא יכלו ליצור אומה פלשתינאית, ואין סיבה ששיבת ציון תסייע ליצירתה

החדים את תפקידו הגדול של העם היהודי, את המאבק עם הערבים מאז ראשית ימי שיבת ציון כמאבק מערבי-נוצרי סמוי: "מדהים הוא אותו מיתוס חדש שהמציא עשו כדי להתנגד לשיבת ישראל אל ארצו. כי רק למראית עין הניח עשו את נשקו... ולאחר שניסה לגנוב את זהותו, הוא משתדל עתה לגזול את ארצו, על ידי שליח, על ידי ישמעאל... מעם ישראל נחמסה זהותו, ועתה עליו לוותר על אדמתו. זוהי שחיתותו האחרונה של עשו המחזיק בידי ישמעאל" (עמ' 355). לדברי לבני, ריבונות ישראלית על כל ארץ ישראל היא צדק היסטורי, וכל הניסיון ליצור מאבק לאומי בין ישראל לערבים איננו אלא תואנה מערבית-ערבית לנשל את עם ישראל מזהותו ומאדמתו: "באספקלריה של שיבת העם היהודי לארץ ישראל לפי תורת המוסר שהיא התווה המצב ברור. אלפיים שנות היסטוריה לא יכלו ליצור אומה פלשתינאית, ואין סיבה ששיבת ציון תסייע ליצירתה. לערבים שלא ירצו לקבל את הריבונות הישראלית יוצע בהגינות להתיישב כמה עשרות קילומטרים הלאה משם, באחת מעשרים

צילום: פלאש 90

צ'רנה מוסקוביץ' הלכה לעולמה: "צוואה ומצפן להגשמת חזון הריבונות"

של שתי מדינות כחלק מההסכם הסופי עם אוכלוסיות ערביות בירושלים, ביהודה ושומרון, בגליל ובעזה, ולא משנה באיזו אריזה תגיע מסגרת כזו. אומר כן לריבונות ולא למדינה פלשתינית!

בין מפעלותיה הרבים יזמה צ'רנה את פרס מוסקוביץ' לציונות, ובטקס הענקת הפרס בשנתו התשיעית אמרה: "זה לא מקרי שיוזמת חלוקת הפרס החלה לאחר פינוי ההתיישבות בגוש קטיף, פעילות שהייתה נגד הציונות. לאחר טראומה כזו, חשוב להכיר ולהוקיר את אלו שעושים ציונות גם בימינו, לאחר שאבותיהם עמלו לבנות כאן ארץ. הדור הזה חייב לשבור את התבנית המוכרת, אנחנו לא רוצים סימפטיה, אלא רוצים לפעול ולעשות. יש לנו מסר: ישראל היא לא עוד ארץ. אנחנו יהודים, ציוניים - ואת זה שווה וראוי לחגוג".

ברוח נכוחה ואיתנה זו הייתה צ'רנה לעזר אדיר לשורה ארוכה של מפעלים וארגונים הנאמנים לזכותו המלאה והבלעדית של עם ישראל על ארץ ישראל. בתוך כך זכינו שראתה בתנועתנו, תנועת הריבונות, שליחה נאמנה להגשמת חלום הדורות וחלומה שלה - החלת ריבונות ישראל על הארץ כולה. ברגעים כואבים אלו נזכור להודות מעומק הלב על עזרתה ועל שיתוף הפעולה שלה, ולהתחייב להמשיך באותה הדרך העולה לגאולת העם והארץ.

פרט להיותה מנהיגה, אשת פעלים, מפלסת ומובילת דרך, הייתה לנו צ'רנה ז"ל לחברה קרובה ולאוזן קשבת. כאב גדול ממלא את הלב עם לכתה מעימנו, ועם הכאב אנו מתמלאות בתחושת מחויבות עמוקה להמשיך דרכה הציונית, להעמקת אהבת הארץ וההיאחזות היהודית בה, ומתוך כל זאת להגשמת חזון הריבונות בה.

בבניין ארץ ישראל ובריבונות עליה ננוחם.
יהודית קצובר ונדיה מטר, תנועת הריבונות

תנועת הריבונות מביעה כאב וצער עמוק על לכתה של הלוחמת למען עמה וארצה, צ'רנה מוסקוביץ'.

לא באנו להיפרד, כי כולנו נפגוש אותה ואת מורשתה באלפי הנקודות שקמו בזכותה בארץ ישראל. כל פעולותיה היו מכוונות ליום המחר, בשביל העתיד ולדורות הבאים.

גולת כותרת פועלה של צ'רנה הייתה ירושלים, בירתו הנצחית של עם ישראל ולב גאולתו, כהמשך לפועלו של בעלה ארווינג ז"ל. באינסוף מפעלים הפזורים לאורכה ולרוחבה של בירת ישראל ניטעו ניצוצות של גאולה שעוד ימשיכו ויזהרו באור יקרות.

בעיני הזוג מוסקוביץ', מורי דרך בהגשמתה המעשית של גאולת ישראל, היה כבודו של עם ישראל יקר ואיתו כבודה של ירושלים וכבוד ארץ ישראל כולה. בראייתם הבהירה ובעקשנות נדירה ומופלאה זכו לקומם פאר מאפר. "אל לנו לשכוח רגע שדורנו הוא שנבחר להגשים את שיבת ציון. אחרי שהקרבנו אלפיים שנה למען חלום השיבה לירושלים, אסור לנו לתת לזה לחמוק מבעד לאצבעות", כך אמר ארווינג ז"ל ואיתם הלכו רבים בנתיב ההגשמה והמעשה.

מעשי החסד המופלאים שאליהם נרתמו בני הזוג מוסקוביץ' במלוא העוז והתבונה היו למופת ואגדה עוד בחייהם, וכעת, אחרי הסתלקותם, יישארו בליבנו כצוואה ומצפן שלאורם נמשיך ללכת.

צ'רנה לימדה אותנו לבחור תמיד באמת ולהביע אותה באומץ ובנחישות. נזכיר את דבריה הברורים והנחרצים נגד הקמת מדינה פלשתינית ובעד החלת ריבונות ישראל במכתב ששיגרה בשנת 2020 למנכ"ל מועצת יש"ע על רקע תוכנית המאה: "אני תומכת בנשיא טראמפ ובהישגיו הברוכים, הן בתוך ארצות הברית והן מחוצה לה, ובהידוק הקשר עם ישראל באופן היסטורי וחסר תקדים. עם זאת, לעולם לא אסכים ולא אתמוך בכל מסגרת שמציעה פתרון

דור הניצחון

מחיל ריבונות

בני נוער רבים מכל רחבי הארץ ממשיכים לגדוש את פעילות נוער הריבונות ברשתות החברתיות, בדוכני ההסברה, במפגשי שיח, בהפצת והטמעת חזון הריבונות ועוד.

באירועי נוער הריבונות האחרונים קיימו בני הנוער ועידה בהשתתפות מאות בני נוער מרחבי הארץ. בוועידה התקיימו סדנאות מנהיגות, חשיבה ושיח מעמיק ומרתק על משמעות הריבונות ודרכי יישומה בפועל, תוך דגש על היכולות המיוחדות של הדור הצעיר למנף את מהפכת הריבונות ברחוב הישראלי.

באירועים השונים נפגשו חברי התנועה עם אישי ציבור, הגות ועשייה לשיחות והרצאות על ערכי הריבונות. המעוניינים בפרטים נוספים ובהרחבת הדברים מוזמנים להיכנס לאתר ריבונות ולהיחשף לפעילות הענפה ולעשייה המבורכת.

ראשי תנועת הריבונות, יהודית קצובר ונדיה מטר, מסכמות את האירועים הללו ואירועים רבים אחרים בהובלה ובהשתתפות של בני הנוער ואומרות בסיפוק רב: "מרגש, מרענן, מחזק ומרומם לראות כל כך הרבה בני נוער חדורי אמונה ונחושים מתכנסים מכל רחבי הארץ ובוחרים לעסוק בקידום חזון הריבונות הישראלית על ארץ ישראל כולה. באירועים הללו אנחנו פוגשות את דור המנהיגות הבא של ישראל, נוער שמבין היטב את גודל השעה, את משמעות הריבונות ואת תפקידו בשרשרת העשייה הציונית. החוליה הבאה בשרשרת הזאת איתנה ונחושה, ואיתה עתידה וביטחונה של מדינת ישראל".

להצטרפות לנוער ריבונות ribonut@gmail.com

קרדיט תמונות: יעקב ועדי - רגע ממנו, מאיר אלפור